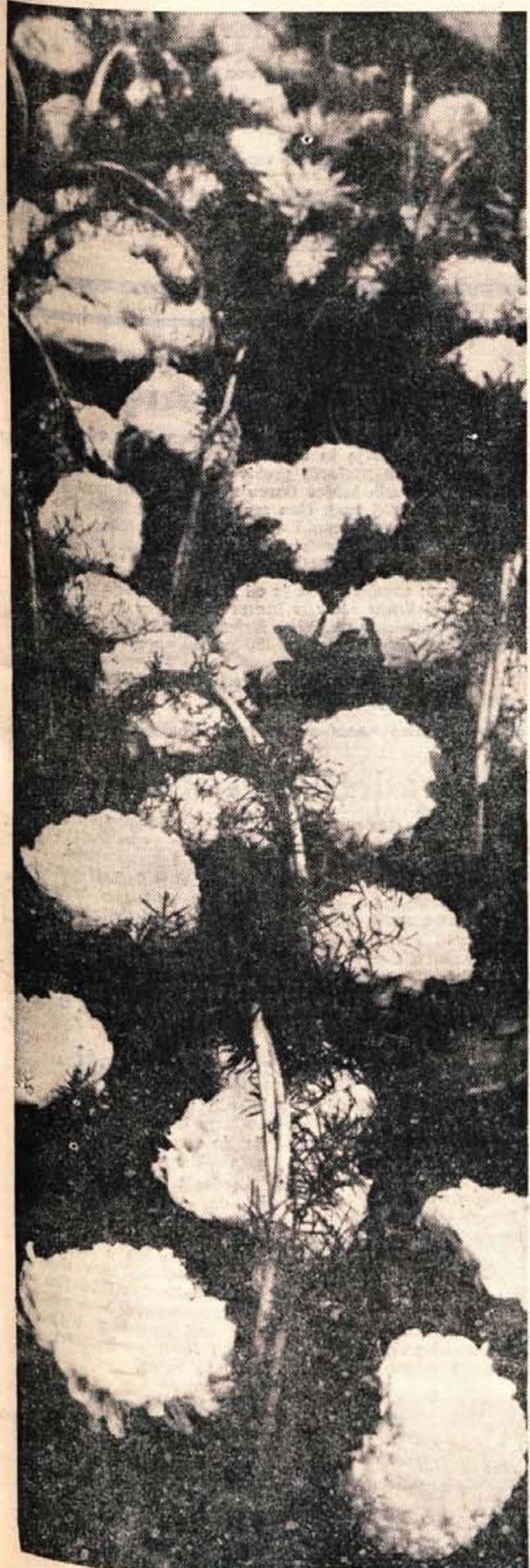

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob dnevnu mrtvih

Umrl je Mali človek. Tiho, brez hrupa in skromno so ga zagreblj domači. Nekaj svojcev je zahlapalo, nekaj znancev o njem spregovorilo. Potem so odšli. Razpršili so se po domovih, se zakopali v delo, v lastne skrbi, ki jih življenje kopič pred vsakogar izmed nas. Čez mesec, dva je le še malokdo pomislil na pokojnika. Živel je pač in izginil. Postal je last zemlje. Na matičnem uradu so naredili križec poleg imena, udarili štampiljko in spravili listine v arhiv. Konec.

A čas hiti. Hiti in nosi s seboj, vse v isto smer. Utrjenega filozofa so nekoč pobrali, kaj meni o življenju, pa je resignirano odgovoril: To je en sam dolg zalet v smrt. Vsi tečemo proti njej, eni bolj gladko in naravnost, drugi opletajoč in spotikajoč se — končni cilj pa je isti.

Premalo mislimo na umrle. Vseeno, kaj so bili, toda živeli so in ustvarjali. Zaslужio, da se jih kdaj spomnimo. Ne bi smeli pustiti, da njih lik zvoden in zbledi. Zlasti to velja za partizane, talce in borce iz prve svetovne vojne, pa tudi za druge, ki so nam bili za življenja blizu. Dan mrtvih ni namenjen pokojnikom, saj zanje je pač vseeno. Namnenjen je vsem živim, njihovi vesti. Vsaj en dan v letu naj bi vsakdo posvetil umrlim. Zamisliti bi se moral — ne le ob grobovih svojcev, ampak tudi ob zanemarjeni gomili brezimnega neznanca, od vseh pozabljenega, zapuščenega. Vse preveč je takih gomil. Morda pod njimi spe dobra bitja, ki so se vse življenje razdajala, ali neznan popotnik, ki je prišel umret v rodni kraj. Morda tam počiva tiha, skromna žena, ki je darovala življenje kopici otrok. Kdo ve? Memento mori, človek! Vsi gremo za njimi, ne pozabi teg!

KRANJ, četrtek, 31. 10. 1968

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List Izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

Žalne svečanosti na Gorenjskem

Te dni se v vseh večjih krajinah na Gorenjskem pripravlja, jo na žalne svečanosti. Ponekod bodo dan mrtvih počastili že danes (četrtek), večina komemoracij pa bo 1. novembra.

Osrednja žalna svečanost na Jesenicah bo 1. novembra ob 9. uri na grobovih borcev in talcev na pokopališču, na starem pokopališču na Koroški Beli pa bo ta dan svečanost ob 10. uri. Tako kot vsako leto pa bodo počastili ta dan tudi na Blejski Dobravi, na planini Pod Golico, v Kranjski gori, Mojstrani in Žirovnici.

V Kamniku bo osrednja žalna komemoracija že danes, 31. oktobra ob 16. uri pred spomenikom padlih borcev in talcev na žalah. Danes in jutri pa bodo v kamniški občini žalne svečanosti tudi v Duplici, v Tuhinju, Kamniški Bistrici, Črni, Stranjah in Komendi.

Tudi v Kranju bo osrednja žalna svečanost že danes (četrtek) ob 17. uri na Trgu revolucije. V drugih krajih pa bodo danes žalne svečanosti še v naselju Vodovodni stolp ob 11. uri pri spominskem obeležju Sorlijev mlin. Prav tako ob 11. uri bo komemoracija tudi pri spomeniku žrtvam v Trbojah. Ob 15.30 pri spomeniku na kranjskem pokopališču za naselje Huje-Planina, ob 18. uri pa bodo žalne svečanosti pri spomeniku padlih v Naklem, na Primskem in na Jezerskem.

— 1. novembra ob 9. uri bo žalna komemoracija pri spomeniku v Zabnici in pri galiskem domu v Stražišču, ob

11. uri pri spomeniku žrtvam NOB v Cerkljah in na pokopališču v Senčurju in ob 14. uri pri spomeniku žrtvam v Gorčah.

V Radovljici občini bodo spominske svečanosti 1. novembra ob 8.30 na pokopališču borcev v Zgornjih Gorjah, ob 9.30 na grobovih v Dragi, ob 10.30 na vrtu v Begunjah in ob 11.30 pred grobnico v Radovljici. Ta dan ob 9. uri bo spominska svečanost tudi na grobišču borcev na Bledu.

— Ze danes pa bodo v radovljici občini žalne svečanosti ob 15.30 pri spomeniku talcem v Kropi, ob 16. uri na grobovih borcev na Srednjem Dobravi in ob 17.30 na grobovih borcev in pred spomenikom v Bohinjski Bistrici.

1. novembra ob 9. uri bo žalna komemoracija pred domom zveze borcev NOV v Škofiji Liki, ob 10. uri pa pred spomenikom padlim v Godešču. Razen tega bodo ta dan pred spominski padlim v Škofješki občini žalne komemoracije še v Hotavljah ob 8. uri, v Gorenji vasi ob 9. uri, pri Sv. Duhu ob 11. uri in v Poljanah nad Škofjo Loko ob 14. uri. — Ze 31. oktobra pa bo takšna svečanost ob 16. uri pred spomenikom padlim v Železnikih.

V Tržiču pa bodo dan mrtvih počastili 1. novembra ob 10. uri pri obnovljenem spomeniku žrtvam I. svetovne vojne na pokopališču in na grobišču žrtv NOB na pokopališču. Pri spomeniku v Križah bo ta dan spominska svečanost že ob 8.30, v Kovoru pa ob 10. uri. A. Z.

V torek popoldne se je iz Mexica vrnila v domovino glavnina Jugoslovanske olimpijske ekipe. Na brniliškem letališču so jih pozdravili športni delavec, prijatelji, znanci, množica Kranjanov, Ljubljjančanov in drugih. Iz caravelle JAT sta prva stopila dobitnika zlatih kolajn Djurdja Bjedov, Miro Cerar, za njima pa vaterpolisti in ostali člani jugoslovanske ekipe. — Foto: A. Žalar

Pomlajevanje organizacije ZK

Reorganizacija terja kvalitetno spremembo slehernega komunista

Tudi na Gorenjskem se je zveza komunistov pomladila, vendar pomlajevanje poteka prepočasi — Ugotovitev Medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko

Pri pomlajevanju organizacije zveze komunistov v naši republike in še posebej na Gorenjskem ne gre za problem mladih, marveč za problem komunistov. Prav pri določenem številu slednjih se velikokrat kaže tudi oportunitizem. Morda bi temu lahko rekel tudi samoljubje ali zapiranje vase. Kakor koli že, mlaude takšne gledanje, takšen odnos komunistov do njih, ne vabi v organizacijo zveze komunistov, v njene vrste.

Kadar govorimo o pomlajevanju organizacije zveze komunistov, o sprejemanju novih članov, ne smemo preteti ugotovitev. Vsebinsko reorganizirana in pomljena zveza komunistov bi v okviru nadaljnje preobrazbe, nadaljnega vsebinskega razvoja morala upoštevati prav to blisko reorganizacije. Formalno zanikanje starih kriterijev sprejemanja v zvezo komunistov je na tem področju več kot premalo. Ce govorimo o preobrazbi, bi se morala ta pokazati prav tod; v lomljenu starih gledanj, klasičnih organizacijskih sestankov osnovnih celic ZK itd.

Podatki kažejo, da je bilo v Sloveniji od januarja do avgusta sprejetih v zvezo komunistov 1647 novih članov, izključenih in izstopilo pa jih je 2130. Popolnoma drugačni pa so podatki, ki še niso v celoti zbrani, za september in oktober.

Ceprav tudi podatki za Gorenjsko niso točni, pa se vendar kaže dokajšen porast novih članov v organizaciji zveze komunistov. Tako je bilo od januarja do zadnjih dni oktobra na Gorenjskem sprejetih v ZK 245 novih članov, izključenih in izstopilo pa jih je okrog 20. Vendar pa moramo poudariti, da se ti podatki prav v zadnjih dneh spreminjajo oziroma število novih članov narašča.

Prav je, da si zastavimo vprašanje, kje je vzrok za to?

Odgovor ni težak. Ce smo še do nedavnega govorili o organizacijski reorganizaciji ZK, potem nam danes že samo podatki o na novo sprejetih članih pričajo, da se je močno začela izvajati tudi vsebinska reorganizacija. Najbolj se je pokazala prav ob zadnjih političnih dogodkih v svetu. Smernice, akcijski

programi, že nekači uresničeni dogovori itd. kažejo prve v odločilne korake na področju dejanske reorganizacije.

Za zdaj še ni analiz, vendar pa je spričo zadnjega dogajanja najbrž dovoljena takšna površna ocena. Da se bomo laže prepričali, lahko primerjamo tudi nove sprejemene v drugih republikah. Stevilke gredo v tisoče novih članov. In večinoma so to mladi ljudje.

Ko so o tem razprjaljali na zadnji, ponedeljkovi seji Medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko, so nad temi podatki izrazili zadovoljstvo, hkrati pa so tudi poudarili, da z njimi še vedno ne moremo biti zadovoljni.

V Radovljiski občini že eno leto razpravljajo o sprejemu novih članov. Od celotnega članstva ZK v občini je le dva do tri odstotke mladih. S tem podatkom in Radovljici niso zadovoljni, vendar kaže, da bodo že prihodnji mesec sprejeti okrog 50 novih članov.

V tržiški občini je v ZK skoraj 19 odstotkov mladih. Letos pa jih bodo sprejeti še okrog 25.

V Škofjeloški občini je 10 odstotkov mladih članov ZK. Tudi tod bodo najbrž še letos sprejeti nekaj novih.

V Jesenški občini bodo še do konca tega meseca samo v železarni sprejeti v organizacijo zveze komunistov okrog 60 novih članov.

V kranjski občini pa bodo letos sprejeti še najmanj sto novih članov. Trenutno pa je od vseh članov ZK okrog 9 odstotkov mladih.

Ce na hitro preletimo te podatke in jih primerjamo s sprejemanjem v zvezo komunistov pred enim letom in več, pojem je vtič dokaj ugoden. Vendar pa se moramo že ob malo podrobnejšem pregledu zamisliti. Res je, da so vsi na novo sprejeti člani ZK večinoma mladi, vendar pa je tudi res, da so le-te predlagali za sprejem občinski komiteji in organizacije ZK v večjih delovnih organizacijah. Precej pa je na Gorenjskem organizacij ZK, ko že nekaj let niso sprejeti nobenega novega člana.

Prav na slednje smo misili v uvodu tega članka. V teh organizacijah, so na seji

Medobčinskega sveta ZK menili, da se kaže tudi določen oportunitzem. Le-ta ima najbrž izvor v preteklih kriterijih sprejemanja mladih oziroma novih članov v organizacijo. Razen tega pa so tu še drugi vzroki, ki izhajajo iz pretekle organizacijske in vsebinske prakse: zapiranje organizacije, nezanimanje za probleme in težave mladih ljudi, ozko ali načelno reševanje družbenih problemov itd. Vse to pa so vprašanja, s katerimi je zveza komunistov ob reorganizaciji in po njej prelomila; ponokod tudi že v praksi.

In da ne bomo nejasni, pojmemo še naslednje. V tistih organizacijah, kjer v zadnjih letih niso sprejeli nobenega novega člana, ne gre za nepravilna stališča organizacije, ne gre za problematično ali idejno nesprejemljivo mladino, marveč največkrat samo za odnos posameznih komunistov. Ce namreč govorimo o preobrazbi oziroma reorganizaciji zveze komunistov, moramo upoštevati, da je sleherni član organizacije — komunist dolžan storiti vse za boljše notranje organizacijske in družbenе odnose.

A. Zalar

V BLAGOVNICI
KOKRA — KRANJ

VEDNO BOGATA IZBIRA KONFEKCIJE

- za jesen in zimo
- za ženske, moške in otroke
- za vsak okus

KUPCI!

Oglejte si bogato izbiro konfekcije v Blagovnici — Kokra, Kranj.

Zadnja pot Janeza Mlakarja

V nedeljo so se na Šenčurskem pokopališču od znega revolucionarja in enega najstarejših komunistov na Gorenjskem poslovili prebivalci Šenčurja, Kranja, Jesenice in drugih krajev Gorenjske. Na zadnji poti pa so ga pospremili tudi: član sveta federacije Mila Mrinko, predsednik republiškega zborna skupščine SRS dr. Joža Vilfan, podpredsednik izvršnega sveta republike skupščine Vinko Hafner in drugi.

V imenu sovaščanov se je od Janeza Mlakarja poslovil najprej Franc Stefe, v imenu sodelavcev in najstarejših komunistov pa Franc Kršnar iz Lipnice. Poslovilne besede ob odprtju grobu pa sta spregovorila še sekretar komiteja občinske konference ZK Kranj Martin Košir in Srečko Mlinarič, predsednik sindikalne organizacije v železarni Jesenice.

A. Z.

V Kamniku se zanimajo za družbeno izobraževanje

Kot vse gorenjske delavske univerze je tudi delavska univerza v Kamniku pripravila obširen program družbenega izobraževanja. Tako bodo v kratkem pripravili več seminarjev za člane izvršnih odborov sindikalnih podružnic, delavskih svetov in drugih samoupravnih organov, organizirati pa nameravajo tudi politično šolo.

V letošnjem programu družbenega izobraževanja kamniške delavske univerze oziroma v programu seminarjev, ki so namenjeni vsem članom samoupravnih organov, najdemo naslednje teme: ekonomski in sociološki problemi samoupravljanja, organizacija dela organov samoupravljanja, zaključni računi v delovnih organizacijah, gospodarstvo v občini — položaj posameznih kolektivov v ekonomski problematiki občine, medsebojni odnosi v gospodarski organizaciji ter

položaj delovne organizacije in ekonomski ukrepi.

Omenjeni seminarji bodo tridnevni, že sedaj pa so se nanje prijavili člani samoupravnih organov iz Svilanite, Alprema, tovarne usnja, Podjetja Kamnik in iz Titana. Že iz števila prijavljenih udeležencev seminarjev lahko zaključimo, da v kamniških

delovnih organizacijah posvečajo veliko pozornosti družbenemu izobraževanju. To ugotovitev pa še bolj podkrepi dejstvo, da so nekatere kamniške kolektive pri delavskih univerzah zahtevali, naj bodo seminarji za vse člane samoupravnih organov, ne pa samo za na novo izvoljeno člane.

V. Guček

O dogodkih pred 50 leti

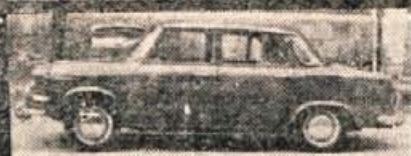
Na povabilo občinskega odbora Zveze prostovoljcev za severno mejo 1918/19 na Jesenicah je predaval v dvorani pri Jelenu tov. dr. Ude iz Ljubljane o dogodkih pred 50 leti za učence višjih razredov osnovnih šol. Predavanja se je udeležilo okoli 200 učencev in učiteljev ter tudi nekaj preživelih prostovoljcev. Predavatelj je orisal ves potek dogodkov po zlomu stare avstro-ogrške monarhije, o naših takrat še ne do-

ločenih mejah na severu, o bojih to in onstrani meje, pa tja do za nas tako neugodnega izida plebiscita.

Predavatelj je kasneje dejal, da ga je skrbelo, kako naj prikaže mladim poslušalcem takratne dogodke, tako da ga bodo lahko razumeli. No, poglobil se je v duševnost mladih ljudi in jim v preprosti besedi lepo pojasnil razvoj dogodkov v tistih burnih časih po koncu prve svetovne vojne.

srš

ZELITE ZASTONJ OSEBNI AVTO

ALI
ENO OD

100 nagrad?

POTEM VARYCUJTE PRI

Gorenjski kreditni banki

kjer je razpisano

NAGRADNO ŽREBANJE

lastnikov vezanih hraničnih vlog!

OGLEJTE SI BOGATO ZALOGO PEĆI:

peči na trda goriva, peči na olje domače proizvodnje in iz uvoza, oljni gorilniki za kamine, plinske peči, električne peči, termo-električni kamini z ventilatorjem.

blagovnica nama škofja loka

NOVOST

NA TRŽIŠČU

žarilne peči na premog, plinske peči s katalitičnim izgorevanjem

S seje kamniške občinske skupščine

Trgovina zavira kmetijstvo

Čeprav je dnevni red seje kamniške občinske skupščine obsegal kar petnajst točk, so se odborniki že takoj na začetku seje razvneli. K živahnim razpravam sta jih nedvomno spodbudila poročila o delu krajevnih skupnosti

oziroma o trošenju sredstev krajevnih skupnosti, še bolj pa se je »kadilo« pri razpravi o kmetijstvu v kamniški občini. Omenimo naj še, da so na seji obravnavali tudi rezultate kamniškega gospodarstva, stanje trgovine in

cen v občini, realizacijo proračuna, program водне skupnosti, spremembe statuta občine in urbanistični program občine.

Kot rečeno — že v prvi točki dnevnega reda seje kamniške občinske skupščine je prišla do izraza široka izmenjava mnenj in predlogov. Čeprav se je razprava o trošenju sredstev krajevnih skupnosti obrnila v drugo smer — v posledice nedavnih poplav, tega odborniki niso obžalovali. Se več, ugotovili so, da republiški zakon o odmeri davkov in prispevkov občanov ni realen, zlasti kar zadeva poglavje o povrnitvi škode, ki nastane s poplavami ali drugimi elementarnimi nezgodami. Menili so, da določilo, da se zmanjša davčna obveznost le v primeru, če je škoda večja od dvajsetih odstotkov celotnega katastrskega dohodka, ne ustreza konkretnim primerom. Iz vrste mnenj in predlogov se je nazadnje izluščilo tudi mnenje precejšnjega števila odbornikov, da enostavno nima pomena zahtevati povračila škode, zlasti, če je ta manjši od dvajsetih odstotkov celotnega katastrskega dohodka.

NESORAZMERJA MED ODKUPNO IN PRODAJNO CENO

Ko so odborniki kamniške občinske skupščine obravnavali položaj kmetijstva v občini, so najprej ugotovili, da je še danes nerešeno vprašanje odnosa med neposrednim kmetijskim proizvajalcem in potrošnikom kmetijskih izdelkov, ali kot so povedali, v našem kmetijstvu je veliko neskladje med odkupno in prodajno ceno posameznih proizvodov. Večina se je strinjala, da je trgovina s svojim posredništvom in z različnimi maržami kriva za pojav, da je prodajna cena nekega kmetijskega pridelka dvakrat ali pa še večkrat višjo kot odkupna cena.

V sklepnih ugotovitvah so kamniški odborniki poudarili, da je ena osnovnih nalog za nadaljnji razvoj kmetijstva ureditev razmer na trgu s kmetijskimi pridelki. Posebne temeljite preučitve pa naj bo v prihodnje določen inter-

venčijski uvoz, z ustreznimi predpisi pa naj se uravnava tudi prilivanje akumulacije od kmetijske proizvodnje k predelavi in trgovini. Ker je v kamniškem kmetijstvu kar 92 odstotkov kmetijskih površin v zasebni lasti, so odborniki menili, da je treba več naporov za zagotovitev rentabilnejše blagovne proizvodnje pri zasebnih kmetovalcih. S tem v zvezi pa je potrebno zagotoviti večji vpliv kmata — kooperanta na proizvodne programe in delitev dohodka v družbenih kmetijskih organizacijah. Med ukrepi, ki bi povečali rentabilnost kmetijske proizvodnje v zasebnem sektorju, so na seji kamniške občinske skupščine omenili tudi preprečitev drobitve površin. To bi lahko dosegli s spremembami in dopolnili zakon o dedovanju, o zemljiškem maksimumu in še nekaterih drugih predpisov s tega področja. Pozabiti pa ne gre tudi ureditve kmetijskega izobraževanja, ki naj bi prišlo v učne programe osnovnih šol, medtem ko naj bi poklicne kmetijske šole bolj prilagodili zahtevam prakse.

V. Guček

V tržiški občini kljub povečani proizvodnji zaskrbljenost ob polletnem gospodarjenju

»Polletni rezultati gospodarjenja tržiških delovnih organizacij niso preveč rožnati« — takšna je ugotovitev odbornikov obeh zborov tržiške občinske skupščine na eni izmed zadnjih sej.

Kje je treba iskati vzroke zaskrbljenosti za nadaljnjo usodo tržiškega gospodarstva? Nedvomno v dejstvu, da se je ostank dohodka v letošnjem prvem polletju zmanjšal kar za 41,5 odstotka v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, pa čeprav se je proizvodnja povečala za 13,5 odstotka. Tržiški gospodarstveniki, kot tudi mnogi drugi, so si na jasnom, da jim klinična poravnava dolgov ni preprečila nelikvidnosti. Se več, nekateri pravijo, da se je zadolženost samo povečala. Na drugi strani pa ne gre pozabiti visokega odstotka terjatev do kupcev, saj te predstavljajo skoraj tretjino celotne vrednosti proizvodnje in storitev. Takšno gibanje v tržiškem gospodarstvu tudi ni minilo brez posledic za osebne dohodke, ti so namreč v letošnjem prvem polletju kar za 140 novih dinarjev pod republiškim poprečjem.

Da so se odborniki tržiške občinske skupščine zavedali kritičnega položaja, pričajo sklepi, ki so jih sprejeli. Občinska skupščina in tržiški sindikalni svet bosta pripravila podrobne analize o možnostih integracijskih procesov, na posvetovanih s kolektivi pa bosta le-te seznanila z vsemi podrobnostmi gospodarskega položaja.

In kje so v tržiški občini možnosti za integracijo? Kot so ugotovili na seji tržiške občinske skupščine, so zlasti v gostinstvu odprta vrata, pa tudi v nekaterih manjših podjetjih storitvenih dejavnosti. O teh zadevah pa bosta v kratkem razpravljala še zbor delovnih skupnosti tržiške občinske skupščine in plenum občinskega sindikalnega sveta.

V. G.

Iskrina zvezda v Turčiji

Telefonija odslej najmočnejši obrat kranjske tovarne

Tovarna Iskra-Elektromehanika Kranj že 15 let proda svoje izdelke v Turčijo, kjer velja za najbolj znano jugoslovansko tovarno. Kolikšen je njen delež na turškem tržišču, zelo lepo ilustrirajo podatki, da ima pol milijona turških gospodinjstev njene električne štence, 65 odstotkov kinodvoran uporablja njene kinoprojektorje, v prometu pa so tudi številne manjše avtomatske centrale s 110.000 Iskrinimi telefonskimi aparatimi.

Potrebe po teh in podobnih izdelkih so na tem tržišču že zelo velike, zato je za Iskro zanimivo in si ga tudi želi zadržati. Ker turška vlada vse bolj podpira krepitev domače industrije in temu primerno ni najbolj naklonjenja uvozu, se je Iskra odločila, da svojemu soodelovanju s Turčijo dá novo obliko in vsebino.

Združeno podjetje Iskra se je dogovorilo s turškim partnerjem o ustanovitvi mešane jugoslovansko-turške družbe, ki bo v bližini Istambula zgradila novo tovarno telefonskih naprav. Pri realizaciji tega dogovora bo imela kranjska tovarna glavno vlogo.

Iskra bo za tovarno v Istanbulu prispevala 40 odstotkov kapitala, zagotovila bo potrebo dokumentacijo, organizirala proizvodnjo, usposobila nekatere strokovnjake in podobno. Predvideno je, da bo imela ta tovarna 400 zaposlenih, letna vrednost njihove proizvodnje pa bo 2.200.000 dolarjev.

Naše podjetje računa predvsem na dve pridobitvi: implementiranje svojega kapitala in zagotovitev stalne prisotnosti na zanimivem tržišču. Velja pripomniti, da se z novo tovarno turško tržišče odpira tudi za Iskrine nove telefonske centrale, ki jih doslej zaradi uvoznih omejitev tu ni prodajala in pa za naprave za avtomatizacijo železnic, ki ji prav v tem času v Turčiji posvečajo največjo pozornost.

Predvideno je, da bo do podpisa končne pogodbe prišlo do konca tega leta.

TELEFONIJA PRODANA ŽE ZA PRIHODNJE LETO

Za letošnje poslovno leto kranjske Iskre je značilno tudi to, da je proizvodnja njenega obrata telefonija po vrednosti prvič prekosiла vse ostale obrate, ki so doslej vodili. Proizvodnja avtomatskih telefonskih central in drugih izdelkov za telefonijo se je v tem letu povečala za tretjino, v prihodnjem letu bo predvidoma dosegla enak skok, tako da bo v skupni vrednosti proizvodnje v višini 270 milijonov N dinarjev udeležena s 110 milijoni. Že leto ali dve za tem naj bi njen delež v celotni proizvodnji tovarne dosegel polovico.

Vzrok za to, da telefonija v tej Iskrini tovarni velja za najbolj obetačočo proizvodnjo, je v izredno velikem zanimanju za te naprave tako na domačem kot na tujem trgu. Iskra ima prodano ne le vso letošnjo proizvodnjo avtomatskih telefonskih central, ampak tudi že vse, kar bo lahko izdelala v prihodnjem letu. Trenutno dela pretežno za potrebe v naši državi, postopoma pa se namerava izdatnejše vključiti tudi v izvoz. M. S.

Na Jesenicah so že pričeli občni zbori sindikalnih organizacij

Priporočilu ObSS Jesenice naj bi bili izvedeni občni zbori sindikalnih organizacij družbenih dejavnosti že oktobra, se je prva odzvala sindikalna organizacija Zelzarskega izobraževalnega centra, ki vključuje tudi kolektiv jesenicka delavske univerze. Občni zbor je imela že v minulem tednu. Uvodnim besedam predsednika o letošnji vsestranski pripravi na občne zbrane, o izredno važnih političnih dogodkih doma in v svetu, o izrednem pomenu VI. kongresa ZKS in plenuma ZKJ je sledila razprava. Razpravljeni so o delu v minulem in predvsem o delu v sedanjega predsednika Pol. bodočem obdobju in potrdili

akcijski program dela. Na dobro pripravljenem in tudi dobro izvedenem občnem zboru, ki sta se ga poleg 60 članov udeležila tudi predstavnik občinskega sindikalnega sveta ter izvršnega odbora sindikalne organizacije zelzarne so izvolili nov izvršni in nov nadzorni odbor, delegata za občni zbor ObSS ter delegate za konferenco strokovnih odborov ObSS Jesenice. Zaradi pozitivnega delovanja organizacije in predvsem izvršnega odbora v minulem obdobju so za predsednika ponovno izvolili do sedanjega predsednika Pol.

bodočem obdobju in potrdili

Svet brez bleščic

Jaz sem alkoholik

"Moja zgodba je žalostna. Pravzaprav ne zgodba, ampak moje življenje. Star sem trideset let, vendar bi mi gotovo prisodili več, če bi me srečali na cesti. Tudi bolan sem. Zdravniki so ugotovili načeta jetra, oslabljen vid, oslabljeno srce in atrofijo možgan. Tak sem zaradi pitja. Priznam, da sem alkoholik in vsi to vedo. Toda jaz ne morem drugače, ne morem živeti brez pijača. Popijem po liter žganja na dan. Ne morem zaspasti, če nisem pisan. Zjutraj je moja prva pot v gostilno. Tresem se po vsem telesu. Včasih imam privide.

Začelo se je pravzaprav že takrat, ko sem bil že vajenec. Mojster ga je rad pil, bil je alkoholik. Skupaj smo večkrat pili in mislim, da sem se takrat navadil pijača. V družini nas je bilo pet. Sama zdrava knečka družina, nihče pri nas ni bil pisanec ali kako drugače prizadet. Samo jaz sem zabredel v to.

Nato sem se poročil. V zakonu sta se rodila dva otroka, deček in deklica. Piti nisem prenehal. Pustil sem službo. Za družino je morala skrbeti žena. Delavka je in ni zaslužila veliko. Trpeli smo pomanjkanje. Vem, da zaradi mene. Doma nisem razgrajal, vedno sem šel spati, kadar sem se vrnil pisan domov. Delal sem tu pa tam, da sem zaslužil nekaj za svojo pijačo. Če ni bilo denarja, sem doma vzel kako malenkost in jo prodal. Moral sem imeti za pijačo. Z mojim zakonom je bilo vedno slabše. Saj sem imel zvečer voljo, sklenil sem, da ne pojdem več v gostilno, vendar sem zjutraj na ta sklep takoj pozabil. Pred časom sem se zdravil dva meseca proti alkoholizmu. Vzdržal sem dva meseca brez pijača. Nato sem pil še bolj. Nato sem hodil v zdravstveni dom po injekciji proti pitiju. Vmes med ambulantnim zdravljenjem sem tudi malo pil. Morda sem se zato počutil še vedno slabše. Nato sva se z ženo ločila. Otroka je vzela žena, ker jaz nisem bil sposoben delati in ju preživljati. Preselil sem se k staršem, ker drugam nisem imel iti. Prosil sem za zdravljenje. Tako ni moglo več dolgo trajati. Vem, da zelo redkokdo sam hoče na zdravljenje, ampak jaz sem hotel. Vendar me v Begunjah niso sprejeli, ker so dvomili o uspehu zdravljenja. Moral bi pač v zavod za alkoholike, kjer bi ostal dlje časa ali sploh vse življenje. Takega zavoda pa pri nas ni. Vsi, ki so mi hoteli pomagati, mi niso mogli. Potem so me sprejeli v bohnišnico za duševno in živčno bolne v Polju, vendar so me že po treh dneh odpustili. Ne vem, zakaj.

Vse je spet šlo po starem. Še slabše. Denarja nisem imel za pijačo. Nekaj sem naprosjačil po gostilnah. Potreboval pa sem vedno več alkohola. Domači so pred menoj denar skrivali. Neko noč sem splezal v spalnico staršev in iz omare vzel očetov denar ter tri ure. V enem dnevu sem pol denarja zapil in dve uri prodal. Nato so me odpeljali v zapor. Bil sem obsojen na deset mesecev zapora. Tu so me končno dali na zdravljenje v Polje. Zdravil sem se štiri mesece. Mislim, da sem sedaj zdrav, da bom lahko delal. Rad bi spet navezal stike s svojimi otroki. Bivša žena se bojni, da bi se ne vrnil k njej in se temu upira. Tudi drugi, ki so mi prej pomagali, dvomijo, da sem se popolnoma odpovedal alkoholu. Jaz pa bi rad začel novo življenje. Mi bo uspelo?*

L. M.

Razevet turističnih objektov v Kranjski gori

V Kranjski gori se bodo z združenimi sredstvi občine, turističnega društva in gospodarskih organizacij lotili gradnje hotela in žičnic.

Kranjska gora je priznano središče turizma v Zgornjesavski dolini. To potrjujejo tudi podatki o gibjanju gostov v tem kraju. Pred desetimi leti je bilo v Kranjski gori 26.000 gostov, lani pa že okrog 62.000. V tem času se je število tujih gostov povečalo od 2792 na 25.401 gostov. Na žičnicah v Kranjski gori je bilo 1959. leta prepeljano 169.300 oseb, lani pa že prek milijon. Bruto-promet v družbenem sektorju turističnega gospodarstva je v Zgornjesavski dolini lani znašal blizu tri milijarde starih dinarjev. Se zdaleč pa niso izčrpane vse turistične zmogljivosti

Kranjske gore in prirodne lepote okrog tega mesta na meji dveh sosednjih držav.

Da bi pospešili razvoj turizma v Kranjski gori, so na Jesenicah ustanovili konzorcij (poslovni odbor za vodenje skupne akcije na področju turizma v Kranjski gori). Načelno soglasje za zdrževanje sredstev za turistične objekte v Kranjski gori so dali GPP Gorenjka, žičnica Vitranc, turistično društvo Kranjska gora, Vodovod Jesenice, Kovinar Jesenice in skupščina občine Jesenice. Navedeni bodo združili sredstva z namenom, da bi v Kranjski gori zgradili hotel, prireditveno dvorano, vodovod in žičnice na Vršiču ter dopolnili sistem žičnic v Kranjski gori.

Po idejnem načrtu naj bi zgradili hotel B kategorije z 200 ležišči, restavracijo z 250 sedeži, kegljiščem in zimskim bazenom. Kino dvorana naj bi imela do 250 sedežev.

Dopolnitve sistema žičnic v Kranjski gori zajema naslednje: sedežnico Bukovnik, dolžine 1165 m; vlečnico Podkorjen, dolžine 1050 m, zmogljivost 800 oseb na uro; vlečnico Kekec, dolžine 575, zmogljivost 1000 oseb na uro; vlečnico Presek II., dolžine 360 m, zmogljivost 600 oseb na uro in rekonstrukcijo sedežnice Vitranc I.

Izgradnja sistema žičnic na Vršiču naj bi zajela sedežnico na Vršič, dolžine 1580 m z višinsko razliko 428 m; gondolsko žičnico na Mojstrovko, dolžine 1322 m z višinsko razliko 670 m in dve vlečnici, dolžine 840 metrov.

Uresničitev teh investicij terja sredstva v znesku 3 milijarde 427 milijonov starih dinarjev, od tega 200 milijonov za vodovod.

Z izgradnjo sistema žičnic in smučišč v Kranjski gori se bo zmogljivost v zimski

sezoni dvignila od 4200 oseb na uro na 6620 oseb.

Bazen za kopanje, kegljišče, bari in prireditvena dvorana bodo omogočili pestrejše življenje turistov.

O konzorciju bodo sklepali samoupravni organi zainteresiranih podjetij. Skupščina občine Jesenice pa je o tem sklepala na zadnji seji.

Pri SGP Sava Jesenice bo ustanovljena posebna enota, pri kateri se bodo združevala sredstva. Poslovni odbor bo sestavljen od vseh vlagateljev oziroma članov konzorcija.

Turizmu v Kranjski gori se obetajo še lepši časi.

J. Vidic

Turistično takso naj bi prejemal Šport hotel na Pokljuki

Autoprevozniško in turistično podjetje Transturist iz Škofje Loke je na turistično društvo Bohinj naslovilo vlogo, v kateri Kemeljeujejo, da bi se turistično takso odstopilo Šport hotelu na Pokljuki, da bi s temi sredstvi uredili okolico. Turistični delavci Bohinja pa so menili, da zbrana turistična taksa prav tako pravljena skupnosti Srednja vas. Ker so to namenska sredstva, pa so sklenili, naj bi se trošila sporazumno s krajevno skupnostjo, Transturistom, skupščino Radovljica in turističnim društvom v Bohinju. Zato bosta krajevna skupnost kot tudi podjetje Transturist predlagala program ureditvenih del, ki naj bi se opravila za ta denar.

B. Blenkuš

V petek so v CP Gorenjski tisk namestili nov tiskarski stroj heidelberg KSBA (delovni format 46 x 58,5 cm). — Foto: F. Perdan

Celoten sistem žičnic na Voglu bo končan prihodnje leto

Za 600 milijonov novih investicij

Maratonska pogajanja med podjetjem Transturist in bankami so končno obrodila sadove

Pisanje o enem izmed naših največjih zimskih turističnih centrov, o sistemu žičnic in smučišč na Voglu je pred nekaj meseci že polnilo stolpce dnevnega časopisa. Takrat smo brali, da nihajna žičnica, ki predstavlja glavno in praktično edino komunikacijsko vez s terenom na vrhu, ne ustreza več, da je njena rekonstrukcija nujna. Investitor in lastnik vseh večjih naprav škofjeloško podjetje Transturist ni odlašal, lo s pripravami, ampak je

začelo nemudoma iskati kredite. Ob tem velja omeniti številna vprašanja, nastala v zvezi s samimi deli: ali graditi povsem novo žičnico ali samo prenoviti in izboljšati staro? Stroški v prvem primeru bi bili seveda nekajkrat večji, zlasti če upoštevamo, da sedanje kapacitete na vrhu ne bi več zadoščale. Podjetje pa je takrat že imelo izdelan program izgradnje celotnega sistema žičnic in vlečnic. Torej so se, kot bomo

videli, odločili za drugo varianto.

Sedanja dela predstavljajo tretjo, zadnjo fazo gradnje visokogorskega centra na Voglu. Ko je leta 1963 Transturist postavil nihajno žičnico, ni mislil storiti še kaj več. Toda že kmalu je postal jasno, da to ne zadošča, da bi spričo velikega zanimanja kazalo z deli nadaljevanji in zgraditi pravo alpsko središče, namenjeno predvsem zimskemu turizmu. Tako je poseben Oddelek za žičnice pripravil podrobni načrt, ki so ga organi samoupravljanja v marcu 1966 tudi potrdili. Predvideva tri etape izgradnje: prva (postavitev nihajne žičnice ter vlečnic) in druga (napeljava sedežnic) sta že končani. Ob tretji fazi, ob delih, ki naj bi povečala dovozne kapacitete gondolske žičnice in spremenila celoten sistem v zaključeno celoto, pa se je zataknilo. Pogoji, pod kakršnimi je banka podjetju Transturist nudila kredite, so bili zanj povsem nesprejemljivi, (odplačilni rok 10 let in 6-odstotna obrestna mera). Vedeti moramo namreč, da ena milijarda 72 milijonov starih din, kolikor je investitor do sedaj vložil v naprave na Voglu, predstavljajo zanj veliko breme. Samo obresti požro 267 milijonov 800 tisoč starih din na leto.

Pogovori so se vlekli od aprila pa vse do konca septembra. Kazalo je že, da z deli na Voglu ne bo nič, da bo vse ostalo pri sedanjem stanju. Končno pa sta se obe stranki le sporazumeli in na tiskovni konferenci v ponedeljek so predstavniki Transturista zbrane novinarje seznanili z nastalim položajem.

Zvedeli smo, kako je potekala bitka za Vogel. Prvotno so v kreditni banki Ljubljana podjetju odobrili posojilo samo za rekonstrukcijo nihajne žičnice, in sicer 210 milijonov starih din. Vsoto bi Transturist moral vrniti v desetih letih, obrestna mera pa bi znašala 6 odstotkov. To je povsem v nasprotju s príporočili republike gospodarske zbornice, kjer so nedvomno ugotovili, da žičnice lahko poslujejo suficitno samo, če se investitorju omogoči nabava kreditov z 2-odstotno obrestno mero in odplačilnim rokom najmanj 20 let. Seveda Transturist kredita ni sprejal. Predložil je prej omenjeni načrt dokončne izgradnje vi-

sokogorskega centra na Voglu, katerega uresničitev bi seveda veljala še mnogo več. Po dolgoletnih razgovorih so ta program odobrili in dosegli sporazum tudi glede višine posojil ter pogojev vračanja anuitet. Rekonstrukcijo gondolske žičnice bo kreditirala kreditna banka Ljubljana. Investitor mora 315 milijonov starih din, kolikor znašajo stroški, vrniti v 15 letih. Obrestna mera je 6 odstotkov, vendar ob 2-odstotni bonifikaciji na podjetje odpade le 4 odstotke. Nadaljnjo ugodnost za Transturist pomeni tudi sklep banke, da se kredit prenese na usmerjevalna sredstva, ko jih bo uvelia republika.

Denar za izgradnjo dodatnih vlečnic — 115 milijonov starih din — si je podjetje zagotovilo pri Gorenjski kreditni banki. Pogoji odplačevanja so isti — 6-odstotna obrestna mera (2 odstotna bonifikacija) in doba vračanja 16 let. Manjka samo še 176 milijonov, kolikor bo stala nova enosedežnica. Za to vsoto nameravajo prositi kreditno banko Ljubljana.

Direktor Transturista Veno Doljak je pojasnil, da tudi sedajni pogoji zanje niso ugodni. Cena prevoza z žičnico pri nas ne dosega niti polovico cene v inozemstvu, stroški postavitve teh naprav pa prav nič ne zaostajajo za podobnimi izdatki v tujini. To je hkrati odgovor na vprašanje, zakaj, tovrstni objekti v tujini prinašajo visoke dobičke. Ce bi občine gospodarskim organizacijam, ki gradijo na njihovem teritoriju, dale kake olajšave (do sedaj na kaj podobnega ni bilo mislit), in če bi bila retencijska kvota nekoliko višja (7 odstotkov), kolikor znaša sedaj, ne zadošča niti za vzdrževanje obstoječih objektov) bi se stvari kaj hitro spremeni. Tudi usmerjevalna sredstva bodo za investitorje žičnic pomenila veliko razbremenitev.

Sredstva za gradnjo so torej zagotovljena. Poglejmo bolj natanko, kakšne objekte Transturist še namerava postaviti na Voglu.

Do zimske sezone 1968/69 se bosta trem že obstoječim vlečnicam pridružili še dve. Prva, do Konta, bo dolga 240 metrov. Njeno zmogljivost cenijo na 500 oseb v eni uri. Drugo vlečnico, dolgo 121 metrov, nameravajo speljati do Storeča. Zmogla naj bi prepeljati 840 ljudi na uro. Novi napravi bosta dosedanjem sistem žičnic funkcionalno dopolnili, saj predstavljata zvezo med območjem Kratkega plazu in Prvimi Vogli. Zlasti pomembno novosti predstavljajo vlečnica Storeč, saj bo zajela najkvalitetnejša smučišča na področju Prvega Vogla. Teren je tamkaj gladek in travnat ter zato omogoča smučku že ob najmanjših količinah snega. Strmine so

primerne tako za izurjene smučarje kot tudi za začetnike.

Kakor predvidevajo, bo rekonstrukcija nihajne žičnice gotova šele konec prihodnjega leta. Do bližnje sezone nameravajo samo izboljšati njeno tehnično stanje, tako da bo v skladu z zakonskimi predpisi, in zagotovili brezben prevoz obiskovalcev.

Izmed drugih izboljšav velja še zlasti omeniti povečano skrb za red na smučiščih. Ukrepi v zvezi s tem so nujni, saj ob koničah spričo nepazljivosti često prihaja do nesreč (lani celo en smrten primer). Ce bo skupčina občine Radovljica o tem sprejela napovedan odlok, se najhujšim kršilcem v bodoče obetajo stroge kazni.

Letošnja novost je tudi dnevna karta za neomejeno število voženj na vse žičnice sistema Vogel, vstevši z nihajno. Karta bo veljala samo za eno osebo in za določen dan.

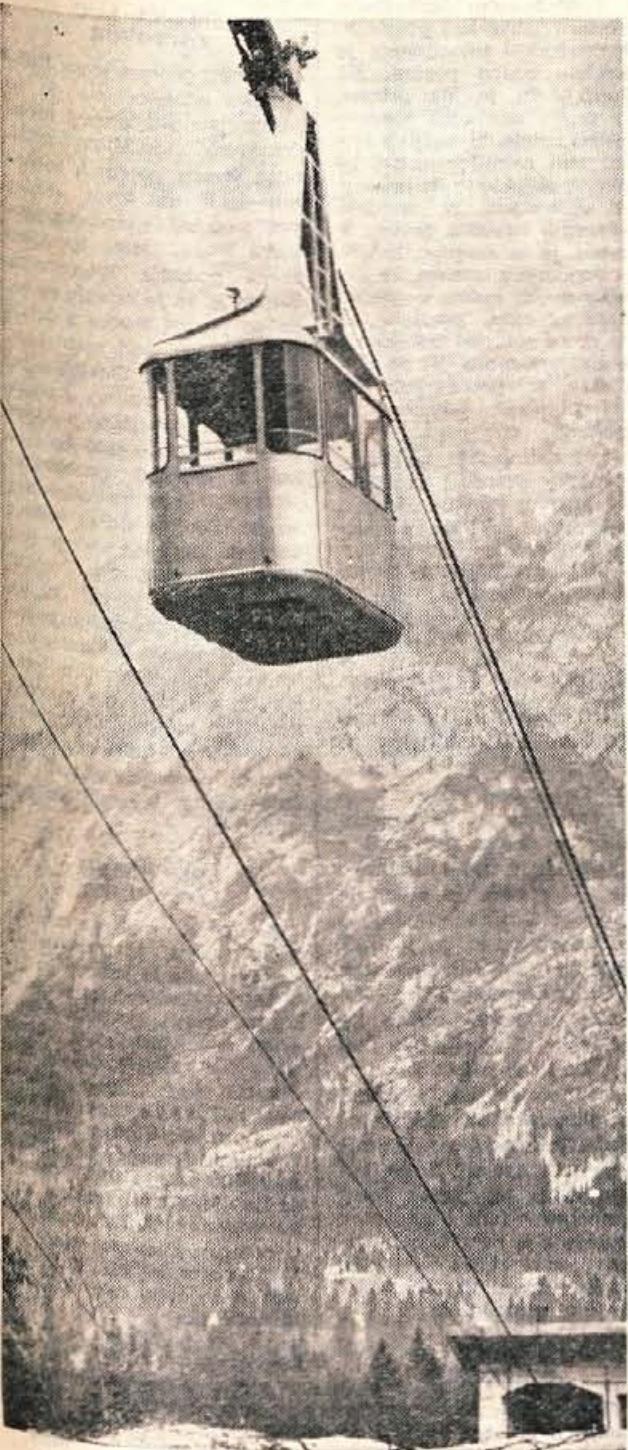
Do zimske turistične sezone 1969/70 pa nameravajo smučarski center na Voglu dokončno urediti. Prenovljena nihajna žičnica bo tedaj zmogla prepeljati 360 ljudi na uro (sedaj 190). S sedežnico med Orlovimi glavami in Zadnjim Voglom, katere kapacitete naj bi znašale 600 oseb na uro, bodo aktivirali največja smučišča na Voglu.

Poglavito pridobitev pa vsekakor predstavlja izgradnja smučarske proge med Sijo in Ukancem. Dolga bo prek 8000 metrov, kar je brez dvoma njena glavna kvaliteta. Hkrati bodo z njo preeej razbremenili nihajno žičnico, pred katero se ob sobotah in nedeljo zvečer nabira dolga vrsta odhajajočih turistov. Približno dve tretjini njene dolžine je že nared. Zadnji del bodo pomagali graditi pripadniki JLA. Od izteka te proge do spodnje postaje žičnice je vsega 10 minut hoje.

Novost bodo pomenili tudi novi smerni znaki, opozorila in tabele, ki naj bi omogočili smučarju bolje izkoristiti vse razpoložljive proge.

Tako naj bi bil videti dokončno urejeni Vogel. Zmogljivost že obstoječih in dodatnih naprav skupaj naj bi znašala 3950 oseb na uro. Celotna investirana vsota, ce je proračun točen, bo zares velika — 1 milijarda 677 milijonov \$ din, pri čemer odpade na bančna sredstva 1 milijard in 289 milijonov. Ob poprečni odplačilni dobi 15 let in obrestni meri od 2 do 6% bi bilo potem takem podjetju Transturist dolžno vsak let izplačati za 473 milijonov \$ din anuitet. Ce bodo banke zagotovile kredite v pogodbenem roku in ce ne pride do nepredvidenih težav, bo torej Vogel še čez leto dni naš najprivlačnejši zimski turistični center.

Guzelj

Manjši promet letališča na Brniku

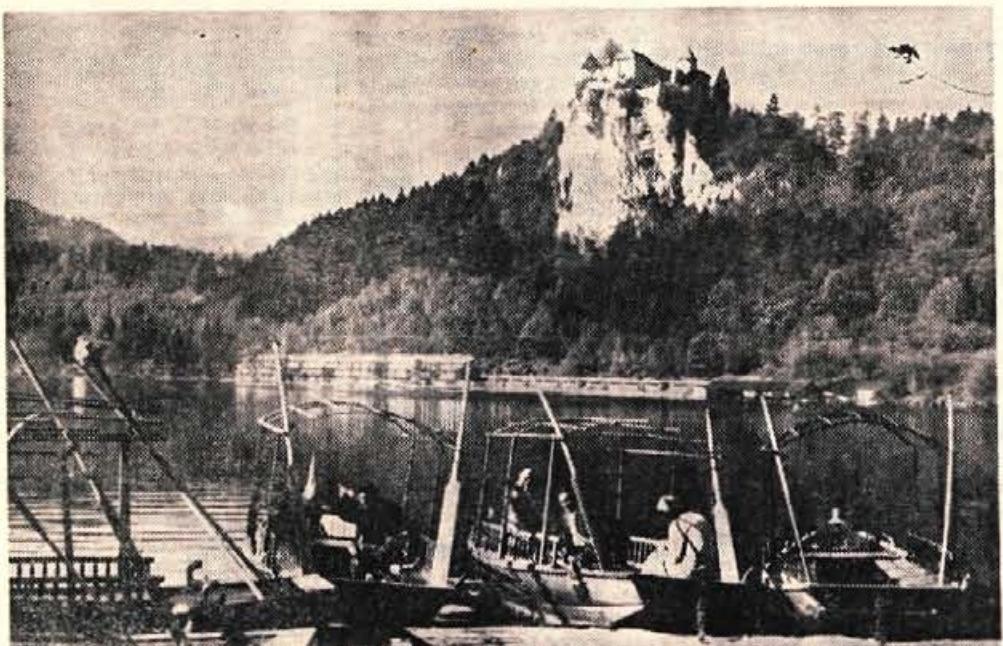
in kakšne so možnosti za njegovo poživitev

Podjetje Aerodrom Ljubljana-Pulj je do konca avgusta zabeležilo za petino večji promet kot lani. Porast gre izključno na račun nove-

ga puljskega letališča, skozi katerega je šlo v osmih mesecih 61 tisoč potnikov. V enakem obdobju se je število potnikov na letališču Ljubljana

Tale posnetek je naš fotoreporter naredil v Bohinjski Bistrici. Sodeč po napisu bi moral biti prostor turističnega društva odprt vso sezono. Vendar pa je v Bohinjski Bistrici odprt le med poletno turistično sezono. — Foto: F. Perdan

Blejski čolnariji čakajo še zadnje zakasnele goste. — Foto: F. Perdan

potnikov. Ceprav obe letališči sodita k istemu podjetju, pa to ne zmanjšuje aktualnosti vprašanja, kje in kakšne so možnosti nadaljnega razvoja sodobnega opremljenega Brnika, katerega pristajalna in vzletna steza vsekakor ne doživlja letos niti malo živahen promet.

Možnosti so tri: razmah alpskega turizma, vključevanje Ljubljane v mednarodne letalske proge in povečanje tovornega prometa. Skušajmo jih vsaj nekajliko osvetliti.

KAM Z LETALSKIMI POTNIKI?

Razmere v alpskem turizmu so znane. Predvsem je za njegov razvoj značilno, da je v primerjavi z razvojem obmorskega turizma izredno počasen. Pri načinu, ki so na splošno redke, gre praviloma za posamezne objekte, nikakor pa ne za celovito izgradnjo krajev in področij, ki bi v mednarodnem turističnem prostoru lahko kaj pomenili. Pomanjkanje zmogljivosti je posebno očitno pozimi. Na Gorenjskem je, na primer, na prstih ene roke mogoče našteti hotele, ki imajo v bližini vsaj najnujnejše zimske športne objekte in so primereno opremljeni za sprejem zahtevnih letalskih gostov. V resnici je za skupino, kakršna dopotuje z letalom, že kar težko dobiti mesto v gostinskom objektu, posebno še, ker so za gostince individualni gostje zanimivejši od skupinskih, saj jim ni potrebno dati posebnih popustov in novizi.

Prva možnost za nadaljnje povečanje prometa na letališču je torej odvisna od tega, če se bo in kdaj se bo spremenil odnos do - došlej vsekakor zapostavljenega kontinentalnega turizma.

**SLEPI TIR
ZA
JEDNAROGNE FOTOMUZEJ**

Kar zadeva poglavje mednarodnih letalskih prog je treba priznati, da je Ljubljana ostala zunaj njihove mreže. Do krize na Češkoslovaškem je imela povezavo s Prago, ki je sedaj usahnila. Do 29. oktobra je preostala še proga Beograd—Ljubljana—Amsterdam, ki jo je JAT odprl na željo potovalnega urada iz Clevelandja in je koristila predvsem našim izseljencem. To pa je bilo tudi vse. Do letos je bila Ljubljana vključena tudi v precej prometno progno med Dubrovnikom in Londonom, ki jo je letos JAT opustil. Ocene kažejo, da bi bile lahko dokaj prometne tudi povezave Ljubljane z nekaterimi drugimi evropskimi središči, vendar trenutno pri JAT zanje ni posluha.

**SAMO
V BEOGRAD**

Sicer pa je še bolj nera-zumljivo kot to, da je ljubljansko letališče slepi tir za

mednarodne potnike in da razen z Beogradom ni povezano z nobenim drugim letališčem v državi. Turisti, zlasti tudi, nikakor ne morejo razumeti, da iz Slovenije ni mogoče direktno v Dalmacijo z letalom. Zaradi tega so doživele precej neuspeha in težav tudi zanimive in mnogo obetajoče kombinacije domačih in tujih turističnih uradov, imenovana sever-jug. Turistom so obljudljale prijetne počitnice na Gorenjskem in po dveh urah vožnje z letalom povsem nov svet ob južnem Jadranu. Kdo naj bi bil pač zadovoljen, ko sta se dve uri letenja zamenjali s celodnevno utrudljivo vožnjo z avtobusom. Pri vsem tem so, kot je videti tudi v prejšnjih ugotovitvah, posebna turistična letala, ki prirejajo svoje polete v sodelovanju s turističnimi uradci, za ljubljansko letališče še največjega pomena.

**ZELENA LUC
ZA TOVOR**

Tovorni promet je za ljubljansko letališče vse do jeseni pomenil precej neobdelano področje. Mimo neznanega števila posebnih tovornih letal so tovor doslej vozila od tod le običajna potniška letala. Ocene špediterškega podjetja Intrevropa Koper, ki se je zavzel za to, da se prevoz tovora z letali tudi pri nas bolj razmahne, so zelo ugodne. Zanimivo je, da izračuni stroškov kažejo, da bi bile posamezne posiljke z letalom lahko celo cenejše kot z drugimi prevoznimi sredstvi. Prva prizadevanja so že obrodila nekaj sadov; tovorna letala so zadnje dni pogostejši gost na Brniku. Precej upanja je tudi za to, da letališče dobri redno povezavo s tovornim letalom s katerim večjih evropskih letališč, ki je vključeno v zveze z ostalim svetom. Zanimanje za tako progo kaže avstrijsko letalsko podjetje, pa tudi prijatelji zagotavljajo, da jih ponudba zanimala.

**BOLJ SLABO
KOT DOBRO**

Kakorkoli gledamo na te tri možnosti, je gotovo, da — razen morda zadnje — zabiljno prihodnost ne obetajo kaj posebnega. Podjetje Aerodrom samó nanje ne more kaj prida vplivati, saj ne sodijo niti med njihove pristojnosti, niti med njegove nalage ali možnosti. Ceprav podpira vsa prizadevanja, ki lahko posredno oživijo tudi promet na ljubljanskem letališču, mu ne moremo zameriti, če hkrati polaga veliko več upov na Pulj, kamor bo, vsaj začasno, usmerjalo tudi razpoložljiva investicijska sredstva. Sicer pa — na puljskem in poreškem področju bodo samo čez to zimo pridobili 2500 novih turističnih ležišč. In koliko bomo zgradili pri nas?

Enote samozaščite v naselju in krajevni skupnosti

Civilna zaščita ima dve delovni področji. Prvo obsegajo izvajanje priprav in ukrepov za zaščito ljudi in imetja v vojni pred zračnimi in drugimi oblikami napadov bodisi s klasičnim orožjem ali orožjem za množično uničevanje ter reševanje po napadih, drugo pa reševanje ob naravnih in drugih hudičih nesrečah, v katerih so ogroženi zdravje in življenje velikega števila ljudi ali premoženje v velikem obsegu. Po svojem namenu je torej izrazito humanata organizacija, saj je njen naloga pomagati ljudem, ki so se znali v težavah bodisi zaradi naravne ali druge podobne nesreče, bodisi zaradi vojne.

V organizacijskem pogledu je civilna zaščita zasnovana tako, da v omenjenih primerih lahko zagotovi hitro osnovno pomoč prizadetim, prav tako pa tudi izvajanje zahtevnejših reševalnih operacij. Tako ima številne enote za pomoč in reševanje, ki se gleda na osnovni namen in delovno območje delijo na dve kategoriji: na enote samozaščite ter teritorialne enote civilne zaščite.

Enote samozaščite se osnujejo v mestih po velikih stanovanjskih hišah oziroma

po ulicah, če v naselju prevladujejo majhne stanovanjske zgradbe ter tudi po strnjeneh vasih in krajevnih skupnostih. Organizirajo pa jih delovne organizacije in ustanove. Delovno območje enote samozaščite obsegajo zgradbo, ulico, naselje, krajevno skupnost oziroma delovno organizacijo, iz katere je ljudstvo, ki izpolnjuje enoto. Ce po napadu ali nesreči na njenem območju ni potrebe po reševanju, je pa pomoč potrebna v bližini, bo solidarnost do prizadetih sedala narekovala enoti, da pohiti na pomoč tja, torej se vključi v reševanje tudi zunaj svojega območja.

Enote samozaščite v krajevni skupnosti vodi štab civilne zaščite krajevne skupnosti, ki je v operativnem pogledu podrejen občinskemu štabu.

Delovno območje teritorialnih enot civilne zaščite, ki so manj številne in med katere prištevamo specializirane enote in združene odrede, je širše in obsegajo celotno ozemlje družbeno-politične skupnosti, ki jih je ustanovila. To so torej občinske enote civilne zaščite, ki jih v reševalnih akcijah neposredno vodi občinski štab, usmerja

pa jih v reševanje tja, kjer je potreba največja, oziroma kjer je za reševanje potrebno zahtevnejše strokovno znanje.

Enote samozaščite, zlasti tiste v stanovanjskih hišah, po ulicah, vasih in krajevnih skupnostih predstavljajo najbolj množični del civilne zaščite. Oblikujejo se v oddelke, vode in čete, odvisno od potrebe ter velikosti območja, na katrem delujejo. Ne glede na to, kako so velike, se delijo v dve specialnosti, in sicer v ekipe za laično prvo pomoč ter gasilsko tehnične ekipe in enote.

Ekipe za laično prvo pomoč stejejo po šest ljudi: dva bolničarja za prvo pomoč poškodovanim ter štiri nosače za prenos ranjencev potem, ko so prejeli prvo pomoč, na postajo prve pomoči, kjer bodo deležni zdravniške pomoči. Bolničarja sta opremljena vsak s svojo sanitetno torbico, nosači pa imajo sanitetna nosila.

Gasilsko tehnične ekipe stejejo po pet do sedem ljudi, opremljene pa so s pripomočki za gašenje požarov, dokler se ti še niso razširili ter za reševanje ljudi iz porušenih oziroma zasutih zgradb in zaklonišč. To so sodi in vedra

z vodo, zaboji s peskom in lopate, požarne metle, brantice ter krampi, dvigalice, mizarske žage ter drugo mizarsko in ključavničarsko orodje.

Delo obeh ekip mora biti seveda usklajeno, kadar gre za reševanje zasutih ranjencev: gasilsko tehnična ekipa ranjencev reši iz ruševin, že med reševanjem ali takoj zatem pa mu sanitetna ekipa dà prvo pomoč.

Vloga enot samozaščite ob nesreči ali napadu je še zlasti pomembna zato, ker so te enote dejansko na samem kraju, kjer je pomoč potrebna; tako je njihova pomoč hitra in prav zato dragocena. Požer dokler je v začetni fazì in se še ni razširil, navadno ne povzroči velike škode, razen tega pa ga je lahko pogasiti z enostavnimi in cenjenimi pripomočki. Se pomembnejša pa je hitra pomoč, če so v vprašanju ranjencev pod ruševinami. V takih primerih so minute velikokrat dragocene in če so zamujene, jih pogoste ni mogoče več nadoknaditi. Kako pomembna je lahko pomoč enot samozaščite, nam najbolje dokazuje potres v Skopju: prebivalci mesta so po nesreči z enostavnimi pri-

pomočki rešili iz ruševin 70 % zasutih ljudi, ostalih 30 % pa so rešile vse številne in dobro opremljene reševalne enote, ki se prihitete na pomoč od drugod. Nobenega dvoma ni, da bi tudi v drugih podobnih nesrečah ali po zračnih napadih enote samozaščite odigrale enako pomembno vlogo pri reševanju ljudi in imetja.

Sodelovanje v enotah samozaščite je glede na njihov namen in vlogo o nesrečah in v vojni humanata naloga in obenem patriotična dolžnost vsakega posameznika. Je pa ta dolžnost predpisana tudi z zakonom o narodni obrambi ter republiškim zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi hudičimi nesrečami. Po teh predpisih so obvezniki teh enot vsi moški, ki so izpolnili šestnajst let, če nimajo vojaške razvrstitev ali civilne razvrstitev drugje, pač tako pa tudi žene brez majhnih otrok. Oba zakona pa obveznikom nalagata dolžnost, da se s poukom in vajami usposobijo za naloge, ki bi jih kot pripadniki enot samozaščite, morali opravljati bodisi ob naravnih in drugih hudičih nesrečah ali v vojni.

Polde Stukelj

CREINA

Posebni vozni red

za dan 31. X. 1969

KRANJ mesto — POKOPALISCE — KRANJ mesto

21	22	36	37	Postaje	58	59	73	74
—	14.20	17.50	18.05	Pokopališče	14.25	14.40	18.10	—
—	14.22	17.52	18.07	Primskovo J.	14.23	14.38	18.08	—
—	14.24	17.54	—	Vodov. stolp	14.21	14.36	18.06	—
—	14.26	17.56	—	Zdrav. dom	14.19	14.34	18.04	—
—	14.27	17.57	—	Dijaški dom	14.18	14.33	18.03	—
14.15	14.30	15.18.00	—	Kranj AP	14.15	14.30	18.15	9.15
14.17	14.32	15.18.02	—	Eurova hotel	—	14.28	15.18.00	9.17
14.20	14.35	15.18.05	—	Pokopališče	—	14.25	15.18.05	9.20

Avtobus vozi od pokopališča po Ručigajevi, cesti Staneta Žagarja, Oldhamski, Kidričevi, Koroški, Trg revolucije, Gregorčičevi, Mistrov trg, Prešernovi, preko mostu na Župančičevu ulico, po cesti Talcev na pokopališče ter obratno.
Cena vozovnice za eno vožnjo je 0,70 N din (70 S din).

KRANJ mesto — POKOPALISCE — KRANJ mesto

21	22	36	37	Postaje	58	59	73	74
—	9.20	17.50	18.05	Pokopališče	9.25	9.40	18.10	—
—	9.22	17.52	18.07	Primskovo Jaka	9.23	9.38	18.08	—
—	9.24	17.54	—	Vodov. stolp	9.21	9.36	18.06	—
—	9.26	17.56	—	Zdravstveni d.	9.19	9.34	18.04	—
—	9.27	17.57	—	Dijaški dom	9.18	9.33	18.03	—
na vsakih 15 minut do	9.30	18.00	—	Kranj AP	9.15	9.30	18.00	18.15
15 minut do	9.32	18.02	—	Eurova hotel	—	9.28	17.58	18.13
na vsakih 15 minut do	9.35	18.05	—	Pokopališče	—	9.25	17.55	18.10

Cenjeno občinstvo obveščamo, da bomo za dan mrtvih, 1. novembra organizirali prevoz svojcev v Begunje in Drago.

Odhod z avtobusne postaje v Kranju ob 8.30, cena povratne vozovnice je 7,00 ND.

Predprodaja vozovnic je na avtobusni postaji v Kranju in v turistični poslovalnici CREINA, Koroška cesta 4.

Tiho žubori potok ob Kogovškovi hiši v Javorniškem rovtu. Žubori in Šepeta: »Tu poleg mene partizanski junak v grobu počiva.«

Potok se zvija po grapi, med ruševjem in koreninami, prek skal in strmin vse dni in noči. Bogove koliko stoljetij ali celo tisočletij že napaja žejne in zaliva suha podobja gozdov. Ce bi Ježek vedel, da potok skriva v sebi življensko moč, ne bi skočil prek njega in omahnil zadej od sovražnikove krogle. Toda, kdo je vedel, kje preži smrt? Ježek je skočil v njen objem, ko mu še ni bilo 17 let. Tisti Ježek, ki je še dan poprej živil in prepeval po gozdovih Pokljuke in Mežaklje. Tu ob potoku je omahnil sekretar jeseniških skojevcov, mladinec, ki je tako vroče verjel v lepše življenje. Omahnil je en Ježek, njegove ideje pa so rodile na stotine novih Ježkov. Na Koroški Beli se po njem imenuje osnovna šola, tam je pionirski odred Jožeta Zupana — Ježka, ki izdaja glasilo Ježkov rod.

Prični so pionirji Ježkovega odreda. Toda na grob Ježka so malo pozabili. Tista lesena ograja okrog Ježkovega groba ni dostojna za junaka, ki počiva sredi gozda. Za dan mrtvih ga bodo pionirji osnovne šole na Koroški Beli vsekakor obiskali, mi pa bomo današnjo reportažo posvetili njemu.

● Pokopali smo ga ponoči ob luninem svitu

Tončka Konobelj — Milica iz Javorniškega rovta je bila od 1943. leta sekretarka Skojeva za področje Javornik—Koroška Bela. O Ježku mi je pričevala naslednje:

»Ježka sem prvič srečala poleti 1944. leta, ko je bil član okrožnega komiteja Skojeva. Bilo je to v gostem gozdu na Mežaklji, kjer sta Ježek in Nace vodila konferenco terenskih skojevcov. Ježek je bil takrat star komaj 16 let. Bil je majhne postave, drobnega obraza in vesele narave. Govoril je temperamentno, njegove besede so

nevstljivo prodirale v naša srca. »Na terenu ne sme biti mladinca ali mladinke, ki ne bi bili vključeni v boj za slobodo,« je govoril Ježek in nam dajal navodila, kako naj organiziramo skojevce, da bodo izvedli čimveč sabotažnih akcij.«

Nekoč mi je Ježek naročil, naj prek skojevcov organiziram, da bodo prišla tri dekleta z Javornika v Javorniški rovt. Ko mi je povedal imena deklet, sem osuplo dejala: »Ježek, ta dekleta so vendar iz družin, ki nam niso naklonjena.« Ježek je bil v zahtevi uporen. Trdil je, da bo dekleta prepričal, da bodo sodelovala z nami. Sporočilo sem preko mladincev poslala v dolino. V sporočilu sem dekletom označila točen kraj, kje naj bi se sestali.

Dogovor nega dne smo jih čakali v gozdu pod Miheljovo hišo v Javorniškem rovtu. Poleg mene je bil tam tudi Ježek, Ivanka Krničar, Talar z Javornika in še neki tovarisi. Dogovorjeno je bilo, da se bomo sestali ob devetih dopoldne.

Minute so se vlekle kot večnost, deklet pa ni bilo od nikoder. Postajali smo nestrni, toda čakali smo. Bili smo skojevci in skojevci so morali biti vztrajni. Malodruša nismo poznavali. Tako smo čakali dve uri, še sanjalo pa se nam ni, da nas v bližini prav tako nervozno čakajo Nemci. Dekleta so namreč verjetno doma povedale, kam bi morale iti, domači pa so to sporočili Nemcem. Mi nismo čakali na točno označenem kraju, pač pa nekoliko v stran. Takšna je bila naša navada. Po dveh urah so se Nemci naveličali čakati. Menili so namreč, da so jih dekleta prevarala. Sustigli so se po gozdu proti vasi. Tako so povsem po naključju naletili na nas.

Za nas je bilo usodno to, da so nas Nemci prej opazili kot mi Nemci. Naenkrat smo za hrbotom zaslišali znan glas: »Hände hoch!« Kot blisk smo se razbežali, Nemci pa so vzbiali, da je pokalo povsod naokrog. Ivanka Krničar, mlado dekle, je bilo takoj ranjeno. Zavlekla se je v grmovje misleč,

Reportažni zapis posvečen dnevu mrtvih

Šopek spominov na grob sekretarja jeseniških skojevcev

Grob ob potoku v gozdu — Skok prek potoka v objem smrti
Grob Jožeta Zupana-Ježka bomo morali skrbnejše negovati

da jo Nemci ne bodo opazili. Toda sreča ji ni bila naklonjena. Nemci so ranjeno Ivanko vlekli po gozdu še kakih 200 metrov in jo nato ubili. Morali pa so jo zelo mučiti, ker je Ivanka kričala, njene obupne krike pa so slišali celo ljudje v vasi. Ivanka smo imeli radi, bilo nam je zelo hudo, ko smo zvedeli za njeno smrt.

Nekoga jesenskega dne mi je Ježek iz bohinjskih gozdov pisal, da so tam mladinci zelo slabo oblečeni. Prosil me je, naj pred zimo organiziram akcijo za zbiranje oblek. Sporočil mi je, da bo sam prišel po obleke. Obleka pa ga je zaman čakala. Ko sem zvedela, da je padel, sem z drugimi mladinci odšla na kraj tragičnega dogodka. Pospal smo ga ob luninem svitu.«

● Skok skozi okno

Na Koroški Beli sem obiskal Janeza Bizjaka, Ježkovega soborca. »Ježka sem spoznal, ko sem hodil na zvezzo s partizani na Poljane nad Jesenicami,« je ondan Bizjak začel obujati spomine na Ježkovo smrt. »Julija 1944. leta sem odšel v partizane. Kmalu sem bil imenovan za člena okrajnega odbora osvobodilne fronte. Večkrat sem šel na sestanek v Bohinj ali Radovno, kjer je bil okrožni odbor OF. Tam sem ponavadi srečal Ježka, ki je bil odgovoren za delo z mladino.«

18. novembra 1944. leta je bila seja okrožnega komiteja osvobodilne fronte. Na se-

stanku smo sklenili, da bomo obiskali vse terenske organizacije OF in skojevce in jih spodbudili k še večji aktivnosti. Na jeseniško območje smo po nalogu okrožnega komiteja OF odšli jaz, Božo Ambrožič in Ježek. Bili smo veseli, da se bomo zopet srečali s starimi znanci. Ježek je v opaju radosti celo pot prepeval. Zvečer smo se spustili po pobočju Mežaklje v dolino, prebredali Savo in bližu Cestarjeve hiše na Koroški Beli prekoračili glavnost ceste. Prespal smo pri Matičku na Koroški Beli. Ob devetih zjutraj smo nadaljevali pot. Morda nam bo kdo očital, da smo predolgo spali. Toda izkušnje so nas naučile, da so Nemci radi patruljirali zgodaj zjutraj. Po samotni stezi skozi gozd smo prispevali do Kogovškove hiše v Javorniškem rovtu. Gospodar hiše je na dvorišču praviljal sanke.«

● Prepir pri sosedu

Medtem pride gospodinja iz hiše in povabi borce na čaj. Le kdo bi se temu odrekel. Vsi opili so in srebal čaj. Niso še popili polovice skodelice, ko potrka gospodar na vrata in pravi: »Svabi gre, do!« Nemci niso prihajali po poti, ampak iz gozda nad hišo in prek senožeti do hiš. Ko so partizani pogledali skozi okno, so pred sosednjino opazili skupino Nemcov. Urbanova gospodinja se je tam prepirala z Nemci, ki so nameravali napraviti hišno preiskavo. Zaradi kričanja

so bili vsi Nemci obrnjeni proti Urbanu, Kogovšku pa so kazali hrbet. Ta prepir je rešil Kogovškovo družino in hišo. Bizjak je snel okvir majhnega okna v kmečki izbi, stopil na okno in skočil v grapo pod hišo. Za njim je skočil Ambrožič in nato Ježek.

Zaradi prepira pri Urbanu Nemci sploh niso opazili, da jim za hrbotom partizani skačejo skozi okno. Medtem ko so bori skakali skozi okno, je pri vratih vstopila skupina Nemcov in vprašala, če imajo žganje. Ambrožič in Bizjak sta bežala po potoku navzdol in jih zato Nemci sploh niso opazili. Iz neznanega razloga pa je Ježek ubral drugo smer. Preskočil je potok in se skušal prek čistine umakniti v gozd. Iz tiste smeri pa sta po poti prišla dva Nemci, ki sta z daljave 20 metrov spustila vanj rafal iz brzostrelke. Ježek je bil že pri prvem strelu smrtno zadel. Ko so Nemci pri Kogovšku zaslišali streljanje, so skočili iz hiše, da vidijo, kaj se dogaja zunaj. To so izkoristili Kogovški, pa so hitro skrili Ambrožičev in Bizjakov nahrbtnik, ki sta ga pustila v hiši. Samo Ježek je skozi okno skočil z nahrbtnikom, če Nemci ne bi strelijali na Ježka, bi v hiši dobili partizanske nahrbtnike, to pa bi bil lahko razlog, da bi domačijo požgali, družino pa odpeljali v zapor.

Po streljaju je v Kogovško hišo vstopil nemški oficir, ki je vprašal za ža-

Grob sekretarja jeseniških skojevcev Jožeta Zupana-Ježka. — Foto: J. Vidic

nje. Natočili so mu kozarec, oficir pa je dejal: »Uibili smo bandita. Pokopljite ga.« Bizjak, ki je bežal po gradu navzdol, se je zaustavil v gostem gozdu. Bil je sam, kajti tudi z Ambrožičem sta se med umikom razšla. Dobro je videl na cesto. Štel je Nemec, ki so se vračali na Jesenice. Bilo jih je 67. Z grozo je opazil, da eden izmed Nemcev nosi nahrbtnik. Po tem je slutl, da so streli nekomu prekinili življenje. Komu, ni vedel. Cez pol ure se je zopet vrnil v bližino Kogovške hiše. Na snegu okraj potoka je zagledal otrok, ki so stali okrog trupla. S Kogovškom sta ponoči pokopala sekretarja okrajskega komiteja Skoja za Jesenice. Bilo je to 21. novembra 1944. leta. Ježku je bilo takrat 16 let in osem mesecev.

Odličnjak in revolucionar

Družina Zupanovih izhaja iz Krope. Ježkov oče je 40 let delal v jeseniški železarni, zdaj pa stanuje v svoji hiši v Podmežakiji.

Ježek je bil vseskozi odličnjak v šoli. Bil je ponos šoli in staršem. Ko pa so prišli Nemci, se ni hotel več učiti. Sovražil je tujca, ki je teptal našo zemljo, našo svoboščino in čast. Očeta so večkrat klicali v meščansko šolo. Nekoč mu je učiteljica dejala, naj pazi, da ne bodo sina poslali v begunjske zapore.

Ježek je do sedaj neznano kdaj vstopil v novo šolo, v šolo revolucionarjev. Sploh ni ugotovljeno, kdaj je navezel prve stike s partizani. Oče prioveduje, da je sin zvečer odhajal in se zjutraj vračal domov. Nekoga dne januarja 1944. leta so partičani potrčali na okno in sporočili, naj gre Ježek takoj z njimi, ker imajo obvestilo, da ga bodo zjutraj Nemci arretirali. 16-letni jeseniški fant je v hudi zimi zapustil svoj dom. Oče se je skrivaj sestajal z njim na Poljanah v hiši Janka Kneza.

Ježku je umrla mama 1943. leta. Očeta so arretirali in odpeljali v taborišče maja 1944. leta. 14-letna Ježkova sestra Metka je pred arretacijo Nemcem pobegnila skozi okno domače hiše. Ceprav otrok, se je priključila partizanski vojski.

Pred vojno je oče kupil si nu pisalni stroj. Ko je bil Ježek imenovan za sekretarja okrajskega komiteja Skoja, je sporočil očetu, da mora pisati veliko poročil in naj mu zato prinese stroj. Oče mu ga je prinesel na Poljane. Po Ježkovi smrti pa je na pisalni stroj pisala poročila sestra Metka. Na očetovo željo Ježka niso prekopali. Oče tudi ne želi, da bi se to zgodilo kdajkoli kasneje. Naj počiva v grobu ob potoku, njegove ideje pa naj vedno kot potok žuborijo med našo mladino, posebno pa med pionirji osnovne šole Jožeta Zupana — Ježka, na Koroški Beli.

J. Vidic

Nad 2 milijona poklicnih kilometrov

Miro Kanalec in mercedes
KR 164-23

Stal je pred lepim, modernim avtobusom in nas opazoval. Njegov obraz ni razodeval ničesar — ne vznešenosti, zanimanja, sreče, upanja... Največ, kar bi lahko razbral, ko sem gledal obraz z rahlo osivilimi lasmi, je bilo: zavzetost za poklic. Pa tudi to je bil morda še občutek zaradi urejene šoferske obleke.

Bilo je to pred dobrim mesecem. Takrat smo z našimi izžrebanimi naročniki stali pred stavbo občinske skupščine v Kranju in se pripravljali na izlet v neznano.

Med vožnjo proti Stajerski sem se potem iz zadnjega dela avtobusa podjetja Creina premaknil bliže k volanu. Poklic je poklic. On šofer, jaz novinar. Nisem hotel biti vsiljiv, pa vendar se med vožnjo najina poklica nista mogla dopolnjevati. Zvedel sem le nekaj skopih podatkov o njegovi šoferski karieri in seveda njegovo ime.

žah podjetja Creina. Bil je prost.

Ob hudomušnih pogledih in prijetnih zbadljivkah svojih poklicnih kolegov je pogovor tokrat laže stekel.

Ko je bil star štirinajst let, se je kot vajenec začel učiti za šoferja. Vozil je različne avtomobile, vendar takrat še ni bil šofer. To je postal 1941. leta. Pri sedanjem podjetju Creina pa njegovo ime prvič zasledimo 1953. leta.

»Tovariš Kanalec, težko sem vas našel. Vedno ste bili na vožnji. Na kateri progi pa pravzaprav vozite?«

»Največ na izrednih — turističnih progah. Le pozimi je moja redna proga že deset let Ljubljana—Bled—Bohinj.«

»In kje vse ste že vozili izletnike?«

»Seznam je dolg. Omenim naj le Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo, Francijo, Švico, Nemčijo, Madžarsko. Vem, kaj hočete, vprašati. No prihranil vam bom vprašanje. Vsako leto namreč prevozim okrog 100 tisoč kilometrov.«

»Koliko kilometrov pa ste potem že prevozili?«

»Prav gotovo jih več kot dva milijona.«

Do sedaj še ni imel karambola. Bilo je sicer nekaj manjših prask (na avtobusu), vendar pri sodniku za prekri-

ške oziroma na sodišču še ni imel opravka. Dobil pa je že vrsto nagrad, pohval in priznanj; med drugim dve uri, radio-tranzistor itd.

Zelo je zadovoljen s tem poklicem in do sedaj mu še ni bilo žal, da se je zanj odločil. Rad vozi skupine — posebno vesele. In zadovoljen je, če so tudi oni zadovoljni.

»Ze zadnjič na izletu sem vas vprašal, kako ste zadovoljni z Glasovo skupino. Niste mi odgovorili. Kaj pa menite danes?«

»Bil sem presenečen nad takšno organizacijo, obdaritvijo izletnikov, nad razpoloženjem. Če verjamete ali ne, takšne skupine še nisem vozil in mislim, da organizatorji tega izleta zaslужijo vso pothvalo.«

»Odklonil sem. Sofer sem in šofer bom ostal, dokler bom zmogel. Razen tega pa tujina včasih reže precej manjši kos kruha, kot smo ga navajeni doma. Nekateri morda tega sicer ne verjamajo, pa vendar je res.«

Pa še to. Poznam šoferje, ki bi sila radi vozili v tujino, vendar nimajo prilike. Jaz jim to želim. Med drugim tudi zato, da bi videli, kako je v tujih mestih in da bi spoznali, da so med prijetnimi vtiši tudi neprijetni.

Sicer pa ko že govoriva o tem, rad bi, da zapisete, da pozdravljam vse poklicne kolege, ki me poznajo.«

Dovolite, da vam ga predstavim. Miro Kanalec, rojen 1923, poročen, stanuje v Kranju in je poklicni šofer.

Toda tu se začne že drugi del najinega pogovora. Pred dnevi sva se srečala v gara-

Zvedeli smo, da je na mejnem prehodu v Ratečah še vedno precej živo. Posebno ob sobotah je tod precej prometa. — Foto: F. Perdan

Tovariš Kanalec, obljubo, kot vidite, sem izpolnil. Vam dragi brainci, ki se vozite z avtobusom, pa še tole. Če boste morda kdaj srečali ali pa celo sedli v lep in modern mercedes z registrsko tablico KR 164-23, potem se spomnite, da je šofer tega avtobusa prevozil že prek 2 milijona kilometrov brez nesreč.

Pa srečno vožnjo!

A. Zalar

Razstava Petra Jovanoviča v galeriji Mestne hiše v Kranju Dleto in kladivo sta njegovo orodje

Kiparsamouk Peter Jovanovič se je širšemu krogu ljubiteljev likovne umetnosti prvič predstavil pred dobrima dvema letoma v galeriji na loškem gradu. Njegove lese, ne plastike so že takrat med kritiki vzbudile veliko zanimanje. Potem je mojster dleta iz Žetine v Poljanski dolini doživel nagel vzpon. Stevilne uspele razstave širom po naši ožji domovini so vedno privabljale mnogo ljudi. Krono vsega pa pomeni letošnje sodelovanje na Formi vivi v Kostanjevici, kjer je bil kipar v središču pozornosti.

Ni slučaj, da prav Jovanovič žanje toliko priznanj. Njegova dela so našemu človeku bližu — ne le zaradi načina obdelane snovi, zaradi realističnega lotevanja lika, ampak tudi zaradi izbora motivov. Ciklus njegovih plastik, razstavljen v Mestni hiši, poneße obiskovalca v domače kmečko okolje, med nizke slammate strehe, skedenje in hleva, med ljudi, ki jim težko delo na polju in v gozdu ni tuje. Jovanovič se torej loteva snovi, ki je našim umetnikom vse bolj tuja. Pričakuje Izginjajočo kmečko idiliko, predstavi nam življenje prebivalcev gorskih vasic, prikaže jih pri delu, ob igri, zabavi, pomenku... Njegova pripoved je živa, realistična, a klub temu z rahlim nadhom romantike. Upodablja tisto, kar žal izginja, kar se umika prodirači tehniki. Umetnik je prepričljiv, saj se loteva likov, ki ga obdajajo. Se vedno namreč živi in ustvarja v rodni vasi pod Blegošem.

Nova značilnost Jovanovičevih del pa so prizori iz

otroškega življenja. To ne pomeni, da z njimi odstopa od poprej omenjenega vasega okolja, saj prikazuje kmečko mladež. Zlasti veliko tovrstnih motivov srečujemo na njegovih risbah. Kaže, da se umetnik resno spoprijema tudi s tem načinom likovnega izražanja. Vendar pa je s svinčnikom v roki mnogo manj prepričljiv. Njegovo poglavito »orožje« sta dleto in

kladivo. Z njima zna biti nenavaden, z njima zna mrtvo leseno kladivo spremeniti v živahno in razgibano umetnino. Razlog, zakaj se zateka k otroškim likom, pa je verjetno v živahnosti mladeničkih nagibov, v življenju, ki ga izžrevajo njihove igre. Leto pa vnaša še več svežine med Jovanovičeva dela, zdravo veselje, katerega privlačnost osvaja vsakogar. I. G.

Pred nastopom narodno zabavnih ansamblov

V Kranju bo v nedeljo, 3. novembra, ob 9. uri dopoldan v Prešernovem gledališču nastop narodno zabavnih ansamblov. Nastopili bodo: kvintet Gorenjci, ansambel Mihe Dolžana, vokalno-instrumentalni ansambel Kumer, pevka Ivanka Krašovec, vokalni kvintet iz Semiča in Mihelči Silvester, ki se nam bo predstavil z igranjem na elektronsko harmoniko.

Nastop bo nadvse pesten in ga bo snemal tudi Radio Ljubljana, za svojo oddajo Koncert iz naših krajev. Prireditev sama pa bo imela naslov Kranj VABI BELO KRAJINO. Kljub dopoldanski prireditvi upamo, da bodo ljubitelji narodno zabavnih melodij napolnili dvorano.

Rezervacija in predprodaja vstopnic je v Prešernovem gledališču.

Delavska univerza Jesenice razširila delo na teren

DU Jesenice je v letošnji sezoni razširila svoje delo tudi na teren. Odločila se je organizirati v Gornjesavski dolini kar sedem tečajev. V minulem tednu so že pričeli trije jezikovni tečaji, in to tečaj nemškega in tečaj italijanskega jezika v Kranjski gori ter tečaj nemškega jezika v Ratečah. Organizirali pa bodo še štiri krojno-sivilske tečaje, ki se bodo začeli v prihodnje in bo tako delovalo v Gornjesavski dolini kar se-

dem tečajev. To je vsekakor boljše za tečajnike, ker se jim ni potrebno voziti na Jesenicu. Za preusmeritev dejavnosti na teren gre jeseniški delavski univerzi vse priznanje. Priznanje za zaslужilo tudi številni prebivalci Gornjesavске doline, ki so se vpisali v tečaje. Prav gotovo se zavedajo, da bo lastno izobraževanje koristilo njim in tudi razvoju turizma v Gornjesavski dolini.

P. U.

V pondeljek so na Loškem gradu jubilejnimi obiskovalcem muzeja — 19.999., 20.000. in 20.001. — podelili nagrade. Nagrajeni so Viktor Kolar, avtoklepar iz Dravlj, Djordje Čorić iz Mostarja in Nino Dekleva iz Ljubljane. Poleg predstavnikov podjetja Kroj iz Skofje Loke ter Koteks-Tobusa in Name iz Ljubljane se je slovenski udeležil tudi predsednik skupščine občine Skofja Loka Zdravko Krvina. Navzoče je pozdravil direktor Loškega muzeja Andrej Pavlovec.

Netočnost

Nižja glasbena šola v Radovljici nam je pisala, da se je v članek Glasbena šola v Radovljici, ki smo ga objavili v soboto, 26. oktobra, priskrbo nekaj netočnosti, in sicer:

1. Med naštevanjem oddelkov je izpadel klavirski oddel.

2. Kontrolne izpite oprav-

ljajo le učenci, ki med šolskim letom iz katerikoli vzroka niso predelali učne snovi in ne morejo v višji razred.

3. Solntina je za glasbila razmeseča (od 10 do 30 N din mesečno), prav tako tudi sposojnina (od 24 do 48 N din letno).

Uredništvo

GORENJSKA KREDITNA BANKA KRAJN

* poslovnimi enotami
KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA, SKOFJA LOKA,
TRŽIC

RAZPISUJE ZA SVOJE VARČEVALCE

dve veliki nagradni žrebanji

SKUPNO 200 NAGRAD
V VREDNOSTI
NAD 82.000.— N DIN

dne 14. 8. 1968 in
14. 2. 1969

Prvi nagradi sta:

DVA OSEBNA AVTOMOBILA ZNAMKE ŠKODA
Za vlagatelje, ki bodo od 1. 1. 1968 do 31. 1. 1969 vezali dinarske ali devizne prihranke v višini

2.000.— N din za dobo nad 1 leto ali
1.000.— N din za dobo nad 2 leti

Vsakomesečno žrebanje od 1. junija 1968 dalje

Dva srečna dobitnika bosta pri vsaki poslovni enoti vsak mesec nagrajeni z lepo nagrado za varčevalce navadnih vlog, ki bodo povečali vlogo v mesecu vsaj za 100.— N din

NAGRADE: 7 ročnih ur Darwil v vrednosti nad 14.000.—

Žrebanje stanovanjskih varčevalcev

Pripravljenih je 10 denarnih nagrad v vrednosti 5.100.— N din, ki se koristijo za nabavo gradbenega materiala ali opreme po izbiri.

Za osebe, ki varčujejo za dobo 2 leti ali več.

Za večji red na tržnici

Na zadnji seji občinske skupščine Jesenice so odborniki potrdili tržni red in nov cenik pristojbin za uporabnike tržnega prostora.

Z jeseniško tržnico upravlja trgovsko podjetje Zarja. Lani so stroški za vzdrževanje tržnice znašali 25.770 N din, dohodkov pa je bilo za 11.901 N dinar manj. Tudi letošnji stroški za vzdrževanje tržnice bodo pred-

vidoma za prek milijon starih dinarjev večji kot dohodki.

Zato je delavski svet trgovskega podjetja Zarja sklenil zvišati pristojbine za uporabnike tržnice, da bi lahko pokrivali stroške za vzdrževanje tržnice.

Odborniki so soglasno sprejeli nov tržni red in nov cenik za pristojbine za uporabnike tržnega prostora.

J. V.

Te dni po svetu

MOSKVA, 26. oktobra — Sovjetska zveza je poslala na krožno pot okoli Zemlje dve vesoljski ladji, in sicer eno s pilotom, drugo pa brez posadke.

KAIRO, 26. oktobra — Izraelske in egiptovske čete so se spet obstreljevale, tokrat vzdolj vsega Sueškega preko. Ta spopad je terjal tudi nekaj žrtev na obeh straneh, medtem ko sta bili v Port Teufiku uničeni dve hiši.

BEOGRAD, 26. oktobra — Četrти kongres sindikatov Srbije je končal delo. Posamezni diskutanti so na kongresu obsodili prizadevanje zvezne administracije, da za vsako ceno prikazuje samo tisto stanje, ki je v prid njeni trditvi, da so izdatki preveliki.

LONDON, 27. oktobra — Londonski časopisi poudarjajo, da je francoska pomoč Bi afri dramatično preobrnila razvoj dogodkov v Nigeriji. Francoska »intervencija«, poudarja britanski tisk, ustvarja nevarnost, da se razširi mednarodno vmešavanje.

WASHINGTON, 27. oktobra — Po zadnjih podatkih ameriških institutov za preučevanje javnega mnenja republikanski kandidat Nixon v zadnjem delu predvolilne kampanje postopoma izgublja prednost pred demokratskim kandidatom Humphrejem. Po teh podatkih ima Nixon le še pet odstotkov prednosti pred Humphrejem.

RIM, 27. oktobra — Italijanski socialisti tudi po šestdnevni zasedanju svojega kongresa niso mogli najti skupnih stališč in so se razšli še bolj razdrojeni kot so bili.

ANKARA, 28. oktobra — Med obiskom v Turčiji je de Gaulle ocenil francosko-turške odnose kot zelo prijateljske in je pozval Turčijo, naj s Francijo zdrži prizadevanja na poti k napredku.

MOSKVA, 29. oktobra — Pilot sovjetske vesoljske ladje Sojuz 3 je prebil že štiri dneve v vesolju. Njegov program je med drugim obsegal tudi snemanje s televizijsko kamero, in to snemanje so neposredno prenašali na sprememni center na zemlji.

PARIZ, 29. oktobra — Rusko mednarodno sodišče je obudio SZ vojnega zločina zaradi zasedbe Češkoslovaške. Jean Paul Sartre pa je hkrati do nadaljnjega prepovedal uprizorjanje svojih dram v SZ in drugih državah, ki so sodelovali pri agresiji.

Naši olimpijci so se vrnili

Veselo in prisrčno srečanje — Miro Cerar spet skupaj z družino. — Foto: F. Perdan

Članji pihalnega orkestra ljudske milice so Miru Cerarju namesto običajnega pozdrava zaigrali nekaj koračnic. — Foto: F. Perdan

Djurđa Bjedov je bila po prihodu na letališče zelo zaposlena. Med drugim tudi z dajanjem avtogramov. — Foto: F. Perdan

Blejčan Janez Brodnik, drugi v naši telovadni vrsti. — Foto: F. Perdan

6

Seržant Gage je poiskal svoja rožna očala, jih natankil in se zatopil v branje. Molč je bral, le na njegovem obrazu je Peter zapazil, kako ga pismo vedno bolj priklepala.

Tale dobromisleč pa marsikaj ve, kot se zdi, je končno dejal. Prav prebrisanje mora biti. Zanimivo bi bilo zvedeti o njem kaj več. Mr. Rae. Ali mi dovolite, da si tole pismo izposodim do jutri, kaj? Vprašanje je zvenelo na videz popolnoma malomarno, lahno tresiči se glas pa je jasno izdajal notranjo vznemirjenost.

Peter je trenutek okleval. »Prav, kar vzemite ga,« je dejal na to. »Ali boste na njem iskali prstne odlike?«

»Morda,« se je izognil Gage in trkal s prstom po pismu. »Takih pisem sprejemamo na kupe in doslej se nam je že vedno posrečilo najti piseca. Lažje ga je najiti, kot bi si človek mislil, samo potruditi se je treba.« Vtakni je pisemo v svojo listinico. »No, bomo videli, Mr. Rae! Tudi jaz se zanimam za Marigolda. Kako je bilo, na primer, s Kominsky takrat. Saj govoriti tudi vi poznate zadevo?«

In pa, ali ste kdaj slišali o Mr. Mortimerju Charku ali pa o revolveru Mac Grathu? Gočovo niste in vendar...«

Peter ga je začudeno pogledal. »Kdo je Mac Grath?«

Gage se je nervozno prijel za uho. »Eden najslabših dečkov, kar jih je.«

»Amerikanec?«

»Ne, ne! Niso vsi gangsterji iz Amerike. Mac Grath je ujemeljil svoj sloves v Južni Afriki, čeprav je bil tu rojen — v Liverpoolu.«

»In kdo je Mortimer Chark?«

Gageeve modre oči so naenkrat postale trde in mrzle, z obraza mu je izginila vsa dobrodrušnost in iz njegovih besed je zvenela mrka odločnost.

»Chark? To je najzahrbnejši in najnevarejnji zločinec, kar jih je zadnjih deset let živel v Londonu, Rae. Mortimer Chark je možak, ki tiči za Tolpo Sov.«

Tolpo Sov? je vprašal Peter presečeno. »In pozname Charka? Saj imate neprecenljivo dragocen adut v rokah, Gage. Primiti ga in...«

Seržant Gage se je hrustil: »To bom tudi storil! Dajte mi samo mesec dni časa, pa bo Chark tičal v pasti! Samo

zavesten smehljaj je preletel njegov obraz. »Toda pozno je že in pri svoji naporni službi bi moral že davno biti v postelji.« Počasi se je dvignil. »Ubogajte in pojrite tudi v domov! Lahko noč, Mr. Rae!«

Potem pa se je še enkrat okrenil in prek ramena dejal: »Pa nikar se zdaj ne spuščajte v fantastična razglašanja in predvsem me, prosim, nikar ne omenjamte v svojem listu, Reklame nimam radi! Pokimal mu je in se odpravil proti izhodu.

Peter je z očmi sledil širokopleti postavi. Pri vratih se je Gage še enkrat obrnil in pomignil v glavo, takoj sta se dvignila izza bližnje mize dva možaka z bikovskim tilnikom in sledila Gageju. Skupaj so zapuštil klub in Peter je ostal sam z zavestjo, da se je z Gagejevim čelom danes dogajalo precej več kot mu je hotel izdati.

Ko je tako premišljeval, je začutil, da se je nekdo rahlo dotaknil njegove rame in ko se je obrnil, mu je natakar zašepetal na uho: »Gospod Dargi vas prosi, da bi prišel v njegovo pisarno.«

Peter je presečeno strmel vanj. »Dargi? Prav, Hvala!« Takoj je vstal in sledil po njih utrnila ironična iskra.

»Na vaše zdravje, Rae!« Dvignil je čašo do ust. »Ne-

spraševal, kaj je pač napotilo Dargija, da se je posebno zanimal za njegov obisk lokal.

3

Natakar ga je peljal po ozkih stopnicah do ravnateljeve pisarne, tam je potkal in javil: »Mr. Rae, Sir.«

Mr. Dargi, krepak mož, temne polti in črnih las ter strogega, skor mrege povleča, se je dvignil izza pisalne mize in mu šel nasproti.

»Halo, Rae! Veseli me, da vas vidim! Pokazal je na širok, usnjen naslanjač poleg kamina. »Sedite in privoščite prijazno.«

Dargi je postavil čašo z mizo. »Ne s slabim nameščenim.« Saj veste, kako je. Pri stalnem prihajanju in odhajjanju gostov vseh vrst moram poskušati jih vsaj nekoliko nadzirati. Vi ne pridejte pogosto k nam in vaše dobre imenje mi je znano, vendar mi boste rad prisel v časopis.«

Pazljivo je motril mladega moža. »Sicer pa danes zretejste bili edini tujev v kamnu. Obiskat nas je tudi Gage, z dvema svojimi ljudji in dobro vrem, da Gage ne zaprijava časa zaradi malenkosti. Koga pa je iskal?«

Peter se je poročil, da je sreča. »Zakaj pa ne vprašate njega samega?«

Dargi ga je naglo pogledal.

»Vaše vprašanje ni upravičeno.«

To bi bil sicer lahko stvari, vendar vem, da bi mi je dal odgovora. Zaradi tem, da je imel celo še dolg, ki mu ga je gospodar oz. delodajalec pisal že za naslednji mesec. To je bilo dvojno izkorisčanje žebljarjev in drugih delavcev. Po-

koga ste iskali,« je dejal na ravnodušno. »Ne, nikar ne tajite! Eden mojih ljudi vam je opazoval ves večer.«

Petrove oči so se začile. »Ali naj to pomeni, da ste volunili za menoj?« je vprašal.

3

Kronika, ki jo hrani tehnički muzej žebljarne Jesenice in ki jo je napisal Alfonz Milner, pravi, da so že pred petdesetimi leti pred Kristusom dobili v neki ladji zabitje žebljev, ki so bili izdelani v Kropi ali Kamni gorici in ki so bili zelo popolno izdelani.

Najbolj imenitni posestniki

v Kamni gorici so bili go-

sподari plavžev in fužini.

Zadnje ostanke plavžev in fužin so podrlj leta 1928. V zadnjem stoletju pa sta bila zadnja gospodarja plavža in

srednje fužine brata Toma-

nja, gospodarja spodnje fužine pa so bili Globocnik, Go-

spodarji vigenjcev in ješ so

bili Johannovi, Zvanovi, Jurjevi, Lazarjevi, Tehantovi, Bo-

himčevi, Svetinovi in drugi.

Vseh delodajalcev je bilo v

Kamni gorici 12.

V Kamni gorici so bili zelo

vplivni in imenitni posestniki

ki ter državljanji in graščinski sodniki Kapusi. Ni točno

znan, kdaj so prejeli plemi-

stvo, neka kronika pravi, da

jim je že cesar Jožef II. po-

zgodil.

Domovina

174

teden dni, zoper ne more verjeti. »Unglaublich!« Morali bi zapreti sodinike.

»Gewiss!« se obest Lamm strinja, čeprav s starim neprizadetim

glasom.

Toda to še ni vse! Laho bi prebirala ure in ure, kar ima o tem človeku zapisanega in shranjenega v tem dosijeu. Oberst Freising na samo preber, kaj je človek napisal o ministerialni komisiji, ki jo je vladal moral ustanoviti na zahtevo čeških in jugoslovenskih poslancev, svoj zapis po hotel objaviti v nekem političnem tedniku, a ga je cenzor zaplenil. »Lesen Sie nur!«

Oberst Freising seže po nemškem prevodu slovenskega besedila.

Prefej sem povabilo od c. kr. deželné vlade, da naj se dne 14.

marta ob desetih dopoldne obglasim v »svrhu zaslivanja pri ministerialni komisiji«. Povabilo ni povedalo, kdo je ta skrivnostna komisija in kaj hoče od mene. Slutii pa sem, da ima opraviti z nesrečo tistih ljudi, ki so po nedolžnem trpel, ter s težkimi grehi beričev, denuncijantov in ministrov. Zato sem šel tja našanku ob določeni uri.

Tam sem že ugledal učitelja, profesorja, publicista, umetnika — ugledal sem jih na hodniku, kjer so udano stoneli ob združu, dihali vase zatohlo soparico (kajti za poslopje c. kr. vlade je premoga v obličju) ter čakali. Čakali četrte ure, še četrte, še tretje četrte. Meni pa se je mahoma zadelo, da se bivši obtoženci zdaj tožitelji in da bi sodniku ne bilo čisto prav, če bi moral čakali na obtoženca tri četrte ure, zato ker ta obtoženec še ni zajtrkoval. Tako sem vzel klobuk in sunčko ter sem odšel po svojih potih.

Mi, kar nas je, mi vsi smo to misli, da je edini cilj, da do-

segemo jugoslovansko republiko.

»Das war am 12. aprili 1913,« pojasnjuje s sprememjenim glasom preklasti obest.

»Was?« prebledi obest Feising ob tem položil in meni, da je to veleizdajstvo.

»Ja, das Hochverrat!« pritrjuje obest Lamm, da bi spremenil svoj enolični glas, in s prav takim glasom pove, da je ta človek, Oberst Lamm spravil ta list z rdeče podložnjo stavko v dosie,

na katerem piše: Ivan Cankar z oznako PV.

Ta človek, (tako pripoveduje obest Lamm), je pred vojno javno

in nekem predavanju terjal samostojno jugoslovensko državo.

Da pa »ministerialna komisija« ne izgubi svojega deleža, povem v par besedah! Kako in kaj je bilo z menoj v tistih časih, ko je bil pesem na cesti svoboden človek v svoji kamriči pa ne.

»Das war am 12. aprili 1913,« pojasnjuje s sprememjenim glasom preklasti obest.

»Was?« prebledi obest Feising ob tem položil in meni, da je to veleizdajstvo.

»Ja, das Hochverrat!« pritrjuje obest Lamm, da bi spremenil svoj enolični glas, in s prav takim glasom pove, da je ta človek, Oberst Lamm spravil ta list z rdeče podložnjo stavko v dosie,

na katerem piše: Ivan Cankar z oznako PV.

Ta človek, (tako pripoveduje obest Lamm), je pred vojno javno

in nekem predavanju terjal samostojno jugoslovensko državo.

Da pa »ministerialna komisija« ne izgubi svojega deleža, povem v par besedah! Kako in kaj je bil pesem na cesti svoboden človek v svoji kamriči pa ne.

»Das war am 12. aprili 1913,« pojasnjuje s sprememjenim glasom preklasti obest.

»Was?« prebledi obest Feising ob tem položil in meni, da je to veleizdajstvo.

»Ja, das Hochverrat!« pritrjuje obest Lamm, da bi spremenil svoj enolični glas, in s prav takim glasom pove, da je ta človek, Oberst Lamm spravil ta list z rdeče podložnjo stavko v dosie,

na katerem piše: Ivan Cankar z oznako PV.

Ta človek, (tako pripoveduje obest Lamm), je pred vojno javno

in nekem predavanju terjal samostojno jugoslovensko državo.

Da pa »ministerialna komisija« ne izgubi svojega deleža, povem v par besedah! Kako in kaj je bil pesem na cesti svoboden človek v svoji kamriči pa ne.

»Das war am 12. aprili 1913,« pojasnjuje s sprememjenim glasom preklasti obest.

»Was?« prebledi obest Feising ob tem položil in meni, da je to veleizdajstvo.

»Ja, das Hochverrat!« pritrjuje obest Lamm, da bi spremenil svoj enolični glas, in s prav takim glasom pove, da je ta človek, Oberst Lamm spravil ta list z rdeče podložnjo stavko v dosie,

na katerem piše: Ivan Cankar z oznako PV.

Ta človek, (tako pripoveduje obest Lamm), je pred vojno javno

in nekem predavanju terjal samostojno jugoslovensko državo.

Da pa »ministerialna komisija« ne izgubi svojega deleža, povem v par besedah! Kako in kaj je bil pesem na cesti svoboden človek v svoji kamriči pa ne.

»Das war am 12. aprili 1913,« pojasnjuje s sprememjenim glasom preklasti obest.

»Was?« prebledi obest Feising ob tem položil in meni, da je to veleizdajstvo.

»Ja, das Hochverrat!« pritrjuje obest Lamm, da bi spremenil svoj enolični glas, in s prav takim glasom pove, da je ta človek, Oberst Lamm spravil ta list z rdeče podložnjo stavko v dosie,

na katerem piše: Ivan Cankar z oznako PV.

Ta človek, (tako pripoveduje obest Lamm), je pred vojno javno

in nekem predavanju terjal samostojno jugoslovensko državo.

Da pa »ministerialna komisija« ne izgubi svojega deleža, povem v par besedah! Kako in kaj je bil pesem na cesti svoboden človek v svoji kamriči pa ne.

»Das war am 12. aprili 1913,« pojasnjuje s sprememjenim glasom preklasti obest.

»Was?« prebledi obest Feising ob tem položil in meni, da je to veleizdajstvo.

Po Prešenovih stopinjah

Spet se je nabralo nekaj drobnih novic (ali drobnosti, kot bi rekel Tomo Zupan), ki so v tej ali oni zvezzi s pesnikom, z njegovim življenjem ali delom. Najlažje jih bo povedati, zdaj vse skupaj, pod starim imenom naših zapisov.

KITAJSKA PREPOVED

Iznenadila nas je vest, da so na Kitajskem prepovedali brati Prešernove pesmi. Za zdaj je naš pesnik edini jugoslovanski književnik katerega dela, prevedena v kitajščino, so dale tamkajšnje oblasti na indeks (spisek prepovedanih knjig). Seveda pa nas ta vest z daljnega vzhoda ne sme preveč prizadeti, saj so na Kitajskem prepovedane dela večine največjih svetovnih pesnikov in pisateljev. Vse kaže, da je to tudi ena od pridobitev kitajske kulturne revolucije...

Priložnost pa je sedaj kar prava, povedati onim našim bralcem, ki tega še ne vedo, da so bile Prešernove Poezije že dvakrat natisnjene v kitajskem prevodu: prvič 1956 kot izbor enaindvajsetih pesmi z obširnejšim uvodom v samostojni knjigi, ki obsegata

60 strani in je bila natisnjena v 10.000 izvodih; drugič, bilo je to 1. 1961, je bil širič izbor Prešernovih pesmi natisnjeni v kitajski reviji I — Wen (inozemška literatura), devetem zvezku tega letnika. Seveda je bil v teh primerih Prešeren posnet po angleških prevodih (Blackwell, Matthews) in ne po kakem ruskom, kar bi smeli v tistih letih, ko obe veliki državi še nista bili sparti med seboj, upravičeno pričakovati.

LEVČNIKOV NAGROBNIK

Vzapisu o ljubeznivem Prešernovem prijatelju, pesniku-čebičarju, doktorju Jerneju Levičniku (glej Glas z dne 16. 10. t. 1.), sem potožil, da ob obisku v koroškem Šmohorju, nisem in nisem mogel najti njegovega nagrobnika. Nisem mogel verjeti, da se to prijetno mestec ob zgornji Zili, ki ga je Levičnik, kot Šmohorski dekan dal po veliki povodni 1. 1851, na novo pozidati — le ni kako izkazalo hvaležnega svojemu dobrotniku, ki mu je zvesto služil celih 31 let...

Obrnil sem se nato na sedanjega Šmohorskega dekana gospoda Antona Zebedina, ki mi je nedavno sporočil, da je

bil njegov prednik prvotno pokopan na starem pokopališču, ki pa so ga že pred desetletji opustili. Vendar so ob tej priložnosti zbrali Levičnikove zemske ostanke in jih prenesli na novo pokopališče na južni strani mesta. Tamkaj, ob velikem križu, da leži Levičnikov novi grob.

No, in potem sem šel znova na pot. Tokrat pa sem le našel Levičnikov nagrobnik. Ves je skrit v zelenju bujnih cipresov; zato ga prvič nisem mogel opaziti. — Na obelisku iz črnega marmorja se zlati napis: Hier ruhen Hochwürden Herr Dr. Bartholomäus Levitschnigg, Dechant u. Pfarrer von Hermagor (Tu počiva velečastiti gospod dr. Jernej Levičnik, dekan in župnik Šmohorski). Vklesani sta tudi letnici rojstva in smrti.

Tako je bila končno le pregnana naša bojazen, da bi Šmohorjani pozabili na svojega mecenca.

CVETJE IN LUCICE

Pred leti sem v okviru teh zapisov postavljal Kranju za zgled Varždince. Povedal sem, kako zvesto neka plemenita roka polaga sveže cvetje na grob hrvaškega pesnika. Iz leta v leto, iz dneva v dan ... — Za našega Prešerena pa je tedaj veljalo, da se ga le na predvečer 8. februarja spomnimo in mu za silo okrasimo grob.

Zdaj pa lahko sporočim bolj vedro vest: v zadnjih tednih, ko me je pot vodila mimo Prešernovega gaja, sem večkrat zagledal pri pesnikovem grobu pričganje lučice in šopke svežega cvetja. — Torej Prešeren le ni tako pozabljen!

Pozabljen pa ni tudi grobek pesnikove hčerke Ernestine Jelovškove. Tudi tu pričigajo svečne drobne otroške ročice. Tudi tu so šopki svežih rož.

Vsi prešernoljubi smo zdaj dolžni, da se zahvalimo kranjski mladini in njenim učiteljem — za toplo zvestobo do pesnikovega spomina.

Naše vztrajne apele pa so razen otrok slišali le še kranjski milicičniki: vestno pažijo na red in mir v Prešernovem gaju. Večkrat sem že videl kako patruljira milicičnik po gaju. Zato v zadnjem času tudi kakih izgredov v tem, za vse Slovence svetlem krajtu, res ni več.

Tako: le otroci in milicičniki so slišali naše apele, naše prošnje in predloge!

Kaj pa drugi? Npr., kranjska komunalna, ki bi kdaj že morala postaviti oba vhoda v gaj znake o prepovedi vsakršne vožnje po stezah, namenjenih pešcem; popolnoma gluhi za naše predloge so tudi vrtnarji, ki jim je zavpana skrb za nasade v gaju. — Prav ničesar tudi ni bilo ukrenjenega za zaščito dveh nagrobnikov s Prešernovimi verzji na Šmartinskem pokopališču. Na koga le naj bi zaskrbljen prešernoljub na-

slovil apel za rešitev in ohranitev obeh tako dragocenih plošč? Na župnijski urad, na oskrbništvo pokopališča, na Zavod za spomeniško varstvo?

Pereča je tudi zimska zaščita Prešernovega v Jenkovega nagrobnika, Zob časa, ki vztrajno grize tudi kamen, nas nenehno opozarja na potrebo po strokovni konservaciji obeh starih spomenikov.

DOLINARJEV PRESEREN

Neprizpravljeni smo v Tovarišu z dne 1. oktobra t. l. stran 19, prvi stolpec, med drugim brali v članku »Kipar Lojze Dolinar — vitec Častne legije« tude te vrstice:

»... Tudi na neposredno bližino mislim, saj stanujem tuk za Prešernovim gajem.«

»Že ob prihodu v Kranj sem opazil v gaju prazen podstavek. Pa sem se odločil napraviti doprsni kip našega velikega pesnika. Moja dolžnost je bila to, saj sva s Prešernom tako rekoč sosedna.«

»Za predlogo sem vzel Langusovo sliko. Prepričan sem, da je prav on od vseh slikarjev Prešerena najbolje zadel: bil sem pri Prešernovih sorodnikih in našel na njih obrazih enake karakteristične poteze!«

Tako nam sporoča časnikar Slavko Splihal Dolinarjeve besede. Raje očitajmo časnikarju netočnost zapisa pogovora, kakor da bi misili, da sloviti slovenski kipar starejše generacije ne ve, da Langus Prešerena sploh nikoli ni slikal, pač pa je to kmalu po pesnikovi smrti storil nemški slikar F. K. Goldenstein. In še ta je Prešerena naslikal le po spominu ... (Original te slike, ki vsekakor predstavlja dragocen kulturno zgodovinski spomenik je sedaj v Kranju v lasti Prešernovega spominskega muzeja). — Tudi tisto, da je kipar bil »pri Prešernovih sorodnikih in našel na njih obrazih enake karakteristične poteze« je morda le časnikarjeva licencija poetica. Kajti zadnji Prešernov sorodnik, ki je bil po tradiciji pesniku v nekaterih potekah res podoben, je bil profesor Ivan Svetina; ta pa je umrl že kmalu po prvi svetovni vojni.

Časnikar Splihal svoj članek takole nadaljuje:

»Zdaj je portret Franceta Prešerena gotov. Stoji in Dolinarjev ateljeju in čaka, da bo odlit v bron. In da se preseli tja, kjer počiva veliki pesnik, kiparjev dar pesniku ... Skoraj sto dvajset let po mrzli zimi, ko je v hiši Franca Mayerja zadnjič vztrpetalo pesnikovo srce.«

»Da bo gaj, kjer počivata pesnik Sorškega polja Simon Jenko in dr. France Prešeren, lepši. Da bo spomin na ustvarjalca Krsta in Sonetnega venci, še bolj živ. Na to misli so sed Lojze Dolinar.«

Morda ne bi bilo napak, zvedeti tudi to, kaj mislijo

o tem strokovnjaki Zavoda za spomeniško varstvo, arhitekti, prešernoslovec, pa tudi preprosti prešernoljubi?

Nehote se nam vsili misel, da je konzervacija nagrobnika bolj pereča. In da bi bilo prav, če bi Kranj dobil spomenik Simona Jenka — ne pa še enega Prešerna.

HISA PESNIKOVE SMRTI

Včlanke in zapise, ki govorijo o hiši v Kranju, v kateri je 8. februarja 1849 pesnik umrl, večkrat zadejo netočne trditve, kot npr., da je bila ta hiša od prejšnjih lastnikov odkupljena.

Res je le to, da je bila v obdobju po 1. 1948 — najprej v postopku za nacionalizacijo, nato pa v postopku za razlastitev — obema so lastnoma odvzetna lastninska pravica, hiša sama pa je bila prenešena v lastništvu splošnega ljudskega premoženja.

Zadnja zasebna lastnika hiše Marija Kokl in njen sin Milan Kokl torej nista prejela nobene kupnine, ker v resnici hiša ni bila odkupljena, pač pa prevzeta brez odškoda. Nine v javno lastništvo. Po slej bomo bolj točni in ne bomo več pisali o odkupu hiše pesnikove smrti. To pojasnjujemo na željo prejšnjih lastnikov hiše.

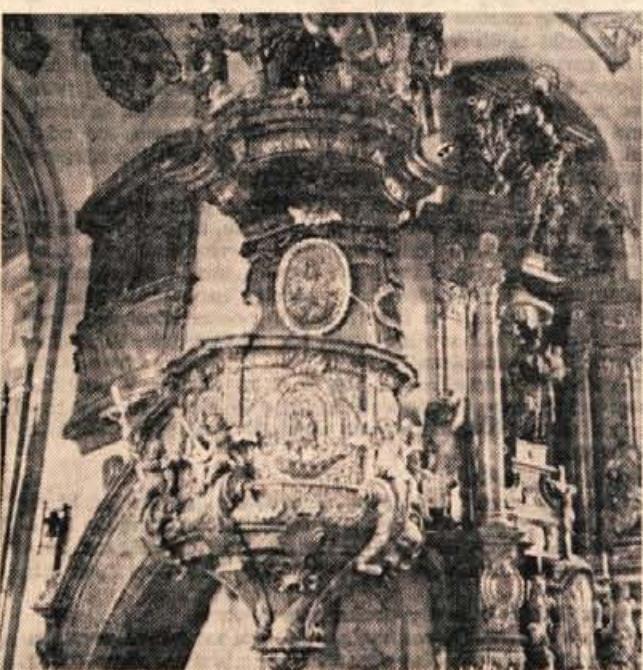
NEKAJ DROBIZA

VŠtebnu pri Globasnicu na Koroškem sem dne 19. oktobra t. l. dokončno ugotovil, da res gre za Muhočev Štebenj, o katerem je po Lenki Prešernovi poročal Tomo Zupan. Župnijsko knjige s svoji vpisi, so sedaj pripomogle k identifikaciji iskanega Štebna (ki jih je na Koroškem cela vrsta).

Pred časom sem se v zapisih o grobu Josipine Turnograjske v Štajerskem Gradišču spraševal, le kdo tako vestno skrbci za grob in nagrobnik. Pred dnevi pa me je obiskal Josipinian prapranečak, ki živi zdaj v Mariboru in povedal: da obstaja med Avstrijo in Jugoslavijo dogovor o reci pročnosti: za nagrobnik slovenske pesnice v Gradišču mora skrbeti Avstrija, za mavzolej z grobom nemškega pesnika Anastazija Grinca v Leskovcu nad Krščim pa naj bi skrbela Jugoslavija. Ker pa stanje Grinovega mavzoleja osebno dobro poznam, se bojim da mi glede sporočene recipročnosti nismo prav tankovestni. Ce kak ustrezeni odgovor zares obstaja — tedaj moramo bolj pošteno ravnati.

V prešernovski razvid stojijo prišli dve novi sliki: na grobni plošči slavistu Urbani Jarniku v Blatogradu na Koroškem, pesnikovemu prijatelju in gostitelju spomladi 1. 1832; druga slika pa predstavlja pogled na priznico župni cerkvi v Blatogradu (Moosburg), s katere je na binkoštni pondeljek 1. 1838 govoril Anton Martin Slomšek svojo klasično pridigo v dolžnosti svoj materni jezik. Izbuditi.

Crtomir Zorec

Priznica v cerkvi v Blatogradu na Koroškem, s katere je 1. 1834 govoril Anton Martin Slomšek svojo znamenito pridigo »O dolžnosti svoj materni Jezik Izbuditi.«

Vsako leto v tržiški občini naraščajo

potrebe po podaljšanem bivanju učencev v šoli

V zadnjih številkah našega časnika smo vam prikazali stanje šolskih prostorov v dveh tržiških osnovnih šolah — osnovne šole v Križah in osnovne šole heroja Bračiča v Tržiču. Kako pa je z drugimi šolami, v kakšnih razmerah delajo in kaj predvičajo načrti za izboljšanje njihovega položaja?

Omrežje tržiških osnovnih šol obsegajo skupaj osem šol, od tega so tri popolne osnov-

ne šole (v Križah, osnovna šola heroja Bračiča in osnovna šola heroja Grajzbarja). Poleg teh treh pa je v tržiški občini tudi pet podružničnih šol. Te imajo skupaj deset oddelkov v devetih učilnicah, ki pa so vse zasedene v dveh izmenah. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je enoizmenski pouk le na eni šoli v tržiški občini in sicer na posebni osnovni šoli. Ta šola pa nima nobenih dodatnih prostorov

in so vse tri učilnice obenem tudi kabineti za učila, šolsko pisarno, prostor za pogovore s starši, posebna osnovna šola nima svojega dvorišča oziroma svoje telovadnice in takšna kot je prav gotovo ne more zadostiti realnim potrebam posebnega pouka.

Poleg ugotovitve, da nobena osnovna šola v tržiški občini ne more organizirati pouka samo v eni izmeni, sedanja šolska mreža tudi nima urejenega podaljšanega bivanja učencev v šoli. Takšno bivanje je uvedla le Grajzarjeva šola za vozače, deloma pa tudi Bračičeva šola. Toda potrebe po ureditvi podaljšanega bivanja učencev so vsak leta bolj pereče. Podatki o socialnem sestavu učencev v lanskem šolskem letu kažejo, da je bilo iz družin delavcev 63,5 odstotka učencev, iz družin uslužbenec 17,3 odstotka, iz kmečkih družin 7,9 odstotka, obrtnikov 3,5 odstotka, upokojencev 7,35 % in iz svobodnih poklicev 0,9 odstotka. Precej visok je tudi odstotek tistih otrok, ki so vsaj del dneva brez neposrednega nadzorstva staršev — 77,2 odstotka.

In kaj lahko iz tega sklepamo? Učilnice, tako po velikosti kot po številu, ne zadostujejo za kvalitetno organizacijo pouka — ne na kriški osnovni šoli, ne na osnovni šoli heroja Bračiča. Rešitev je v gradnji novih šol in popravilu sedanjih. V to drugo kategorijo bodo prišle zlasti podružnične šole v Lesah, Kovorju, Podljubelju, Lomu in v Dolini ter osnovna šola heroja Bračiča, kjer naj bi popravili in uredili fasado, strešno konstrukcijo, centralno kurjavo, hodnik, sanitarije ter nabavili novo opremo. V. G.

V nekaj stavkih

SORA PRI MEDVODAH — Prebivalcem in okoličanom Sore pri Medvodah se je izpolnila dolgoletna želja. Dobili so sodobno urejeno cestino povezano z Medvodami. Cesto so asfaltirali postopoma iz Medvod, tako da sega asfaltna prevleka vse do meje s škofovsko občino. Cesta Medvode—Sora—Škofja Loka je za vse kraje na desnem bregu Sore velikega pomena, saj je edina cestna zveza, ki povezuje ta del Gorenjske z Ljubljano in drugimi kraji. Posebno poleti je na tej cesti velik promet, saj se hodijo ljudje kopat na Soro. Prav bi zato bilo, če bi cesto asfaltirali tudi do Škofje Loke. -an

JEZERSKO — Prejšnjo soboto je bila v Češki koči pod Grintavcem manjša slovesnost ob sprejemu novih članov v vrste alpinistov. Pred sprejemom so morali alpinisti narediti izpite pred posebno komisijo, in sicer iz tehnike plezanja in reševanja, zgodovine alpinizma, o plazovih in reševanju iz plazov ter o drugih nevarnostih v gorah. Vsi štirje kandidati Stane Rotar, Andrej Podbevsek, Tomaž Bešter in Miran Sesek so izpite dobro prestali. Slovesnosti ob sprejemu je prisostvovalo okoli 30 alpinistov, ki so kasneje opravili še vrsto vzponov v severni steni Grintavca in Dolške škrbine. -an

GOVEJK — V Domu na Govejku je v lepih jesenskih dneh precej turistov in planincev iz vseh krajev Gorenjske in Ljubljane. Precejšen obisk te postojanke je tudi zaradi avtomobilske ceste, ki je speljana skoraj do samega doma. Od Govejka so lepi izleti na Osolnik, Katarino, Polhograjske doline in drugam. Govejek je znan tudi po tem, da tu spomladi zelo cvete bel in rdeč blagajev vončin.

REPA IN PESA STA DOBRO OBRODILI — Na Gorenjskem hite s pospravljanjem zadnje repe in pese. Repo sade po Gorenjskem tja do Bohinja, pa tudi v Gornjesavski dolini. Peso pa sade bolj v nižjih legah. Na njivah okoli Zirovnice, Begunj in Ljubnega sta letos pesa in repa dobro obrodili. Zeleno repnico so spravili v kozolce, repo in peso pa v višjih legah v kleti. V nižjih legah pa navadno spravljajo ta dva pridelka v zasipnice. -B. B.

Ce se bodo tržiški občani na referendumu odločili za krajenvi samoprispevki, bodo šolarji iz Križ dobili novo in moderno šolo. — Foto: F. Perdan

VELIKAN MED DETERGENTI NAGRajuje

NOGE VELIKANA OSKAR TOTAL

(kakovostni in lepi rdeči predposteljniki, ki pa lahko služijo kot domiseln okrasek k jekrili na tleh v stanovanju) prejmejo: **Hermina Črep**, Paški Kozjak; **Angela Ozvolčič**, Žetale; **Marija Kruščič**, Črmožišče; **Marija Vodnik**, Sp. Boč; **Malka Prezelj**, Kožice; **Ivana Petrovič**, Podvinci; **Anica Kolenc**, Kavče; **Anica Vranjek**, Ložnica, **Marija Freguš**, Podvinci; **Matilda Hladin**, Podkraj; **Janez Bedenik**, Žetale; **Marija Možič**, Zg. Selnica; **Ana Čeh**, Podvinci.

KOLEKCIJE IZDELKOV TOVARNE ZLATOROG

prejmejo: **Marija Nemec**, Kočice; **Ivan Kranjc**, Maribor; **Cilka Vivola**, Žetale; **Lojzka Drevenšek**, Podvinci; **Marija Štebih**, Pacinje; **Ljudmila Nedelko**, Maribor; **Hedvika Kolenc**, Kavče.

SUPERAVTOMATSKI PRALNI STROJ GORENJE PS-603

pa je prejela
ELIZABETA HORVAT,

Murska Sobota,
Alojza Kardoša 6.

Kupon sem res odkrila jaz, toda »kriv« za to je mož je v šali začela 24-letna nagrajenka.

»In če ne bi najprej zavil v bife blagovnice, menda ne bi zadel!« je nadaljeval nagrajenkin mož Vlado. »Prav ko sem v družbi domačih nogometnišev srebal ekspressno, so mi drugi kupci utri pot do zaklada v skla-

dovnici zavirkov Oskar totala. Bolj malo jih je še bilo na polici, ko sem jih pobral štiri ali pet in pohitel domov.« »Dva ali tri zavirkova totala sem izpraznila takoj po prihodu moža. Vendar sreča se mi je nasmejila šele pri naslednjem pranju. Nagradni kupon se mi je skorajda izmuznil v polautomatski pralni stroj, ki pa bo visoki starosti naključ moral še služiti svojemu namenu. V hiši namreč ni vodovoda in superavtomat bo do preselitve v novo stanovanje žal miroval.«

Nagrajenka Elizabeta bo torej dalje prala s totalom — in mož bo spotoma še večkrat zavil v bife osrednje blagovnice podjetja Potrošnik na najcenejšo ekspressno kavo v Murski Soboti.

VELIKAN MED DETERGENTI

PA NADALJUJE SVOI POHOD PO SLOVENIJI. ZATO DOBRO POGLEJTE V ZAVITKE, MORDA JE PRAV V VASEM NAGRADNI KUPON!

Lojze Zupanc

Okamenela grofica in sedem psov

Blizu Kamnika je med Stahovico in Veliko planino v starih starih časih stal grad na Ravnem hribu, v katerem je živel zlobna grofica, ki je sovražila vse ljudi, najbolj pa berače. Rada je imela samo svojih sedem psov, ki so se podili po grajskih sobanah in za isto mizo, kjer je jedla grofica in žrlji s srebrnih krožnikov. Grofica je pozabila na stare ljudske modrosti, da se mora človek ravnati po ljudeh, ne pa ljudje po človeku. Zato je svoje tlačane zaničevala, četudi je dobivala od njih desetino, da so bile skrinje v grajski kašči zmeraj polne rumene pšenice in da je bil na njeni mizi vsak dan kolač. Pozabila je, da bi brez orača in kopača ne bilo ne kruha ne kolača.

Grofica je bila sicer lepa ženska, a človeka ne spoznala po koži, temveč po duši.

To je poizkusil tudi star berač ki je nekega jesenskega dne potkal na grajske dveri in prosil vbojajme. Grofica je pograbila z mize kost, ki so jo bili njeni psi že obrali, in jo med hudobnim smehom vrgla beraču, rekoč: »Ce si lačen, oglodaj kost! Ce ti pa kost ni všeč, pojdi na grajsko njivo, kjer zorita repa in korenje, ter se nažri!«

Berač je vzdihnil: »Repa in korenje — slabo življene! Gola kost, ki ste mi

jo vrgli, pa še psom ne teknel! Kruha mi dajte, grofica! Bogu posojuje, kdor revezu darjuje! Posojilo se vračila veselik!«

»Hahaha!« se je zasmajala neusmiljena grofica, »Kdo, praviš, mi bo vrnil? Bog? No, ta mi bo vrnil takrat, kadar mi bo vracel prinesel proso.«

»Kdor se tuji nesreči smeji, se kmalu svoji solzil« je berač pokaral grofico.

Te besede pa so ošabnico razjezile, da je poživjala psom, ki so vši hkrati planili na berača in ga ogizili, da je ubožec komaj še malo živ prišepal na skalo pod gradom. Kravvel je iz stotarih ran, zato se je ozrl na grad, dvignil pesti ter preklet grad, grofico in njenih sedem popadljivih psov: »Prekleta bodi grofica! O, da bi okamenela še ti, ker nosis v prsih kamnitno srce!«

Gradu ni več. Razsul se je, da ni ostal kamen na kamnu. Pod Ravnim hribom pa še dandanes stoji visoka skala, podobna človeški postavi, ki je obdana s sedmimi nizkimi skalami. Ljudje pripovedujejo, da je ta skala okamenela grofica, manjše skale pa njeni okameneli psi.

Kraj, kjer leže te skale, se imenuje Pasja peč, v njeni bližini pa je Kravva peč, skala, s katere je kravveč berač preklet grofico in njenih sedem psov.

Knjige in jaz

Vsek človek si po napornem delu želi malo razvedriči. Res je, da je razvedriči na prostem lepo in zdravo. Toda to meni še ne zadostuje.

Ko se že enkrat naveličam učenja in tekanja na prostem, se lotim še kake zanimive knjige. Mislim, da je branje knjig neobhodno potrebno, ne samo zaradi razvedriči, ampak tudi zato, ker se iz knjig mnogo naučimo. Težava je le v tem, da nimam na razpolago take, kot bi si jo želela, saj vsaka knji,

ga ni za vsakogar. Zlasti zanimive knjige se mi zdijo take, ki so pisane precej napeto.

V današnji dobi si skoraj ne morem zamisliti življenja brez knjig. Onemogočena bi bila vsaka šola in učenje. Ker pa je na trgu vedno več knjig, upam, da si bom tudi sama nabavila vsaj nekaj najlepših. Zato bom še naprej pridno prebirala knjige.

Zdenka Kozelj, 8. a razred osnovne šole Matija Valjavec, Preddvor

Nesrečna vožnja s kolesom

Pred tednom dni sem se peljal s kolesom proti Skofiji Luki. Vozil sem zelo hitro. V Spodnjem Bitnju sem zaledal avto, ki je drvel proti meni. Srečala sva se na ovinku. Medtem pa je za menoj pripeljal tovorni avto. Ozrl sem se in se ustrelil. Zape-

ljal sem na kamen in vrglo me je s kolesa čez krmilo poleg vrtne meje. Voznik pa je odpeljal.

Od takrat vozim bolj previdno.

Janez Papler, 4. a razred, osn. šola Lucijan Seljak, Kranj

Slovenska peč

Visoko v gori, od Krope naprej, stoji slovenska peč. Bila je zgrajena v 14. stoletju. To je ena najstarejših peči v Evropi.

Ko smo vstopili, nam je tovarišica iz a razreda prebrala, kako je bilo včasih tam. Ljudje so v bližnjih gorah kopali rudo. Le-to so potem stopili in iz nje dobili kepo železa. Za vdihovanje zraka je bila luknja na koncu peči. Kepo železa, ki so jo dobili iz rude in jo stopili v tej slovenski peči, so potem v vigenjih izobilovali v žebli.

Ta slovenska peč je zgrajena iz kremenčevega peska, ker je morala vzdržati veliko vročino. Peč je bila visoka tri metre, zdaj pa ima samo dva metra, ker se je delno porušila. Naredili so ji streho, da bi jo zavarovali pred snegom in dežjem. Slovensko peč prihaja ogledovat vedno več turistov. Zanjo skrbijo Ljubljanci.

Mojca Bradeško, 4. b razred
osnovna šola Trata

VAM V POUK

Vulkani

Vsi vemo, da je Zemlja okrogla. Sodi v skupino devetih planetov, ki krožijo okrog Sonca. Znanstveniki si še danes niso edini, kako je nastala. Ugotovili so le, da pred mnogimi milijoni let njena površina ni bila takšna kot je danes, ampak v tekočem žarečem stanju. Toda vrhnje plasti te razbeljene krogle so se sčasoma pričele ohlajati, strjevati in gubati. Nastala je zemeljska skorja, gorovja, doline in morja. Pod njimi pa še vedno vre, notranjost Zemlje je še vedno takšna kot nekdaj. Kako plitke so trde površinske plasti Zemlje, si bomo najbolje predstavljali ob jabolku; njegova lupina ni — zlasti v primeru z velikostjo — prav nič tanjša od zemeljske skorje, ki oklepa žareče tekoče jedro. Včasih ta razbeljena masa (imenujemo jo magma) predre vrhnji zemeljski sloj in bruhne na plano. Nastane vulkan.

Danes imamo na svetu precej vukanov. Ločimo jih na deluječe, se pravlj takšne, ki še delujejo, in na ugasle. Slednji so bili aktivni pred mnogimi leti, sedaj pa mirajo.

Magmi, ki iz vulkana privre na dan in se razlije po okolici, pravimo lava. V zgodovini je prišlo že do veliko nedaninih izbruhov, ki so pov-

Jesen

*Sadje dozorelo je,
poletje poslovilo se,
vse postaja pusto že,
sneg zamedel je gore.*

*Sadje že pobirajo,
v gajbice ga dajajo,
vse že žalostno postaja,
narava zdaj je v zimo pala.*

*Sneg pobelil je gore,
vse je zasneženo že,
zimski časpenci že smrče,
zdaj konec je jeseni.*

Borut Zadražnik, 3. b r.
osnovne šole S. Jenko,
Kranj

zrocili prave katastrofe. Naj omenimo samo dve.

Nejdaj je ob vznožju Vesuva, še danes delujočega vulkana v Italiji, stale ceteče mestece Pompeji. Tamkaj so si rimski mogočni sredi bujnih vrtov zgradili razkošne vile in kopališča. Pa je nekoga dne zagrmelo, vrh na videz spečega vulkana je eksplodiral, ogromne količine lave so se razlije po dolini in zatrpale Pompeje. Mnogo let kasneje so arheologji ob izkopavanjih pod strjeno maso našli okameneli ljudi, ki jih je lava presenila na ulici, pri delu, v kopalnici ...

Druga, malce drugačna katastrofa, bo v zgodovini nesreč ostala zapisana kot ena najbolj nenavadnih. Leta 1883 je namreč pričel bruhati vulkan na indonezijskem otoku Krakatau. V zemlji so se pojavile ogromne razpoke, kamor je vdrla voda. Ob strahotni eksploziji, ki je dobesedno razklala otoček in ga pometał s površine, so nastali 40 metrov visoki valovi. Razburkano morje je potopilo mnogo ladij daleč naokrog in opustošilo bregove bližnjih otokov.

Danes so znanstveniki izdelali občutljive naprave, s katerimi prisluškujejo premikom v notranjosti Zemlje. Tako že vnaprej opozarjajo na nevarnost in preprečujejo katastrofe.

V živi meji

Bilo je jeseni in s kolesom sem se vozil po Stražišču. Nesreča se mi je zgodila na ozki in neprometni ulici. Povzročil sem jo sam. Zgodila se mi je zato, ker sem s kolesom pripeljal v ovinek s preveliko hitrostjo in padel.

Ko sem pripeljal v ovinek, me je začelo zanašati. Hitro sem zavrl, a bilo je prepozno. Že sem se znašel v živi meji. Od tam pa me je odbilo na cesto. Nisem mogel obdržati ravnotežja. Priletel sem na cesto, od tam pa v jarek. Kolo se ni poškodovalo, a meni je iz kolena tekla kri. Nato sem se odpeljal žalostno domov.

Zdaj hodim v četrti razred in poznam predpise, ker se v šoli učimo o prometu.

Franci Perdan, 4. a razred
osnovne šole Lucijan Seljak, Kranj

Boj mravelj z gosenicami

Na našem vrtu so se na zelenjavi pojavila jajčeca neke žuželke. Zvedel sem, da so to jajčeca kapusovega belina. Vsak dan sem jih opazoval. Kmalu so iz jajčec zlezle gosenice. Bile so strašno požrešne.

Tedaj se je začelo. Zagledal sem mravljo. Gosenica se je ravno mastila. Mravlja jo je previdno obhodila in zbežala na mravljišče po pomoč.

Prišlo je krdelje mravelji. Gosenica je imela že velike dlačice in je niso mogle takoj usmrtili. Ko pa je dobila dovolj pikov, se je smrtno ranjena zvrnila z lista na tla. Tam so jo že čakale prebrisanje mravlje in jo dokončno usmrtili. Nato so jo odvlekli na mravljišče.

Tako se je zgodilo še mnogokrat, preden so z zelenja izginile vse gosenice.

Mirko Barber, 7. razred
osnovne šole Matija Valjavec, Preddvor

Pet afriških živali

V tretjem razredu osnovne šole je učiteljica pričevala o afriških živalih. Ob koncu ure se je hotela prepričati, koliko so si otroci zapomnili. »Mihec, naštaj mi pet živali, ki so doma v Afriki!«

Mihec je pogledal v strop, se popraskal za ušesom, potem pa strurno odgovoril:

»Lev in širje stoni.«

Včasih je zares težko izbrati, kakšno naj bo naše novo krilo. Moda narekuje še vedno krila rezana v zvonec. Spet se je pojavilo hlačno krilo, ki ga moda dolga desetletja ni poznała. Letos je tudi precej kril z zalikanimi gubami. Gube so navadno spredaj, opazimo pa jih tudi na zadnji strani.

Največkrat je kombinacija krila in bluze ali športnega puloverja zelo primerna za naš vsakdan. Tako oblecene se dobro počutimo v službi, tako se oblecemo za izlet, večkrat pa tudi zvečer, seveda v primernejšem kroju in barvi.

Zraven krila in bluze sodijo športni čevlji, če pa so noge še mlade, lahko obujemo tudi dokolenke. Letos diktira moda h krili in bluzi tudi telovnik. Navadno je iz enakega blaga kot krilo, če pa je volnen, se mora v barvi ujemati s krilom in bluzo. Za krilo navadno izberemo trpežno in kvalitetno blago, kot sta gabarden in volnena flanela. Letos pa bi morda krilo ukrojili iz tvida, ker pač tako narekuje moda. Če merimo čez boke manj kot sto, so zelo lepa tudi karirasta kria. Za mlade in vitke pa morda krilo iz pravega ali umetnega usnja.

Da se boste laže odločiti, le za novo krilo, si oglejte nekaj skic. Prvi model je primeren za mlada leta. Krilo ima spredaj in zadaj gubo, v kateri so priši gumbi. Če je blago gladko, lahko gubo in rob krila še obšljete. H krilu nosimo usnjen pas in dokolenke.

Drugi model krila je kombiniran s temnejšim enobarvnim trakom iz blaga ali usnja. Zepi so skriti za usnjeno trakom.

Zadnji model je iz kariranega volnenega blaga. Je rahlo zvončasto s spredaj zlikano gubo. Krasijo ga trije gumbi.

Marta

Rja na perilu

Bralka C. S. iz Kranjske gore nam je poslala pismo, v katerem sprašuje, kako odpraviti rjo iz belega perila.

Odgovor: Rjaste madeže je zelo težko odpraviti. Večkrat so vam prizadevanja zmanj. Kupite v trgovini s čistili sredstvo belonit za čiščenje madežev. Na mokro perilo vsušite nekaj tege praška ter s krpico nekaj časa drgnite. Sicer pa je navdihno sredstvo priloženo. Nekajkrat postopek ponovite in če ne uspeha, poskušajte z vodikovim peroksidom. V lekarni počnečna.

Preden dozori fižol

Če imate na vrtu še kaj ne povsem dozorelega fižola, pravite družini tole okusno in izdatno enolonočnico.

Potrebujemo: 2 jedilni žlici olja, pol kilograma na rezine narezane korenja, pol litra vode, pol kilograma sveže olivenega fižola, jušno kocko, stebelce šatralja, 4 stebelca očiščenega in narezane pora, sol, poper, malo muškatnegata oreščka, sesekljjan peteršilj ter dve manjši suhi klobasi narezani na debele kolobarje.

Na segretom olju malo podušimo fižol in korenje. Potem dodamo vodo, jušno kocko in šatralj ter vse skupaj kuhamo 30 minut. Po petnajst minutah dodamo narezani por. Ker je fižol že svež, je jed hitre kuhanja. Iz lonca vzamemo šatralj in po okusu solimo, popramo ter dodamo malo naribanega muškatnegata oreščka ter peteršilj. Dodamo še kolobarje klobase, ki smo jih pred tem v ponvi na hitro malo papekli.

Palačinke niso vedno sladica

Največkrat palačinke polnimo s sladkimi nadevi, kot so marmelada, sladkana skuta, limona s sladkorjem in podobno. Če pa palačinke polnimo z mesnimi ali drugimi nadevi, jih lahko s poljubno solato serviramo tudi kot kosilo in ne kot posladek. Za nadeve lahko uporabimo ostanke pečenke, ki ji dodamo nekaj slanine, ostanke zmletega mesa, možgane in drobovino sploh ali pa razne druge pikantne nadeve.

Za prijetno spremembu pravite družini španske palačinke. Testo pripravite kot običajno, nadev pa je takle: 40 dkg različnega pečenega mesa prepražite na čebuli in petršilj. Nato odstavimo in, ko je že hladno, primešamo eno jajce, sol in poper. S tem

nadevom namažemo palačinke in jih zložimo v pomaščeno posodo. Dva rumenjaka razvrlikamo v decilitru kisle smetane, malo solino in polijemo palačinke. V zmerno topli pečici zapečemo (okoli 20 minut) in ponudimo tople.

SVICARSKE PALAČINKE S PARADIZNIKOM

Spečemo palačinke in jih namažemo z gosto paradižnikovo omako. Palačinke tesno zvijemo. Narežemo jih v tri do štiri centimetre dolge kosočke ter jih zložimo v pomaščeno posodo. Polijemo jih z decilitrom kisle smetane, poplamemo z raztopljenim maslom ter potresemo z naribanim parmezanom. V vroči pečici hitro zapečemo.

Za ljubitelje cvetja in zelenja Nova knjiga Zavoda za napredek gospodinjstva

Pred kratkim je Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani izdal peti in zaključni del zbirke Kaj cveti in zeleni na oknu in v sobi. To je knjiga Varujmo sobne rastline pred boleznimi in škodljivci, ki jo je napisal France Vardjan. Prejšnje knjige omenjene zbirke so naletele pri bralcih, predvsem pri ljubiteljih cvetja, na lep sprejem, saj vse knjige sedaj pripravljajo že za drugo izdajo.

Bialec, ki bo sege! po peti knjigi omenjene zbirke, bo našel marsikaj zanimivega. Knjiga bo prišla prav kot priročnik za gojenje rastlin tako vrtnarju kot tudi gojitelju sobnega zelenja. Avtor najprej govori o glivicah in bakterijah in nato našteje najbolj pogoste škodljivce, ki napadajo sobne rastline ter sredstva, s katerimi jih uničujemo.

V drugem delu knjige pa avtor podrobno opisuje okoli 270 vrst sobnih rastlin. Ljubitelji cvetja, ki so se do sedaj večkrat zmanj spraševali za vročke propaganja njihovih rastlin, bodo lahko spoznali vse vrste škodljivcev, prve znake na rastlinah ter sredstva, s katerimi škodljivce zatiramo. V seznam so zajete tako begonije, nageljni in razne vrste kaktusov, to je rastline, ki jih najpogosteje srečamo na naših oknjih, pa do redkejših rastlin, s katerimi imajo veselje le nekateri gojitelji zelenja.

L. M.

Ob prvem hladu nahod

Z jesenjo se navadno začne obolenja dihalnih poti ali kakor temu radi rečemo — da se prehladiamo. Obeta se nam sicer tudi gripe in, če ne bomo cepljeni proti nji, nam pač ni rešitve. Ali pa se prehlada lahko ubranimo?

Z jesensko meglo, pogostimi vremenski in toplotni spremembami je naš organizem — predvsem dihalo — izpostavljen prehladi takrat, ko je to najmanj zaželeno. Da dobimo na primer nahod, se moramo okužiti z virusom, ki nato živi v sluznicah dihalnih poti in tam povzroča vnetja.

Najbrž vsi poznamo znake, ki napovedujejo

oziroma spremljajo prehlad. Sluznica v nosu ali v grlu nas začne peči, utrujeni smo, včasih se nam zviša temperatura. Včasih nas boli tudi glava. Nato se nam začne iz nosa cediti, v grlu pa občutimo praskanje. Kašelj je najprej suh in močan. Kasneje, ko »dozori«, izkašljujemo sluz. Tegobe te vrste trajajo neenako tri do štiri dni. Prehlad načadno izgine brez posledic, če pa so, so redke, (na primer — vnetje sinusov ali bronhijev).

Zdravil za prehlad ne poznamo. Vemo pa, kako se ga je treba ubraniti. Predvsem moramo telo za varovati pred izgubo toplotne in pa povečevati splošno telesno odpornost s prehrano, telovadbo in zdravim načinom življenja sploh. Kadar občutimo, da se nas prijemlje nahod, ga skušajmo pregnati s kozarcem vode in kapljico jodove tinkture. Nekateri priporočajo potenje in pregrjetje telesa. To dosežemo s kopanjem v vroči vodi, pitjem vročega lipovega čaja, ki povzroča potenje. Morda bi poskusili tudi s tem da večkrat na dan po dnevu držimo roke do komolcev v vroči vodi.

In kaj storimo potem, ko nahod že imamo? Od zdravil, če že hočemo vseti proti nahodu zdravila, jemljemo Acetosal ali še bolje Arbid, ki znižujejo povečano temperaturo in povzročata znojenje. Sicer pa je najbolje pitи toplo čaje, limonade in mleko in uporabiti pri tem kar največ limon. L. M.

Nesreča zadnjih dni

Pri vasi Volaka nad Škofjo Loko sta v ponedeljek trčila motoristi Franc Peternel in Jeraša Francička, ki se je peljala na kolesu brez luči. Nesreča se je pripetila pri srečanju, ko je motorist vozil po sredini ceste s prizganimi kratkimi lučmi, je trčil v kolesarko. Pri padcu se je Jeraševa huje ranila in so jo odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Motorist je bil le laže ranjen.

Istega dne okoli šeste ure zvečer je na Partizanski cesti v Škofji Loki Andrej Tomšič z motornim kolesom zadel desetletnega Danila Tkalceta. Nesreča se je pripetila, ko je deček nenadoma na skiroju pripeljal na cesto pred motorno kolo. Huje ranjenega otroka so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Motorist je bil le laže ranjen.

V torek, 29. oktobra, je pri vasi Gozd pri Globoki jami padel motorist Franc Erjavec s sopotnikom Milanom Salamonom. Ko je Erjavec privozil v pregledni ovinek, je nenadoma zapeljal na rob

ceste in padel. Pri tem se je huje ranil, medtem ko je bil sopotnik le laže ranjen.

L. M.

Casopis Gorenjev

Meso ga je zamikalo

V noči od 27. na 28. oktober je neznanec vломil v pomožno klavnicu Mesarskega podjetja Tržič v Goričah. Vlomilce je prisel v klavnicu skozi slabo zaklenjena vrata. Odnesel je zaklanega prašiča, težkega okoli 60 kilogramov.

L. M.

Nesreča pri delu

V torek, 29. oktobra, po poldne je šestdesetletni Jože Pudgar, upokojenec, pravilno opaž na domu upokojencev v Naklem. Nenadoma pa je izgubil ravnotežje in padel s šestimi metri višine na tla. Bil je takoj mrtev.

Dežurni veterinarji v novembru

Od 2. 11. 1968 do 9. 11. 1968
BEDINA, Ješetova 30, telefon 21207, od 9. 11. 1968 do 16. 11. 1968 RUS, Cerknje, telefon 73115, od 16. 11. 1968 do 23. 11. 1968 VEHOVEC, Stošičeva 3, telefon 21070, od 23. 11. 1968 do 2. 12. 1968 BEDINA, Ješetova 30, telefon 21207.

Zahvala

Zahvaljujem se častiti duhovščini v Škofji Loki, Jenkovim in Svolškovim iz Lipice, vsem sosedom, ker so ob moji odsotnosti tako požrtvovalno pomagali in poklonili moji dobrni, skrbni

Franci Ovsenik

ob njeni smrti toliko cvetja. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so se od nje poslovili v tolikem številu ob mrtvaškem odru in jo spremili na kraj zadnjega počitka.

Jenko Antonija, Lipica pri Škofji Loki

Zahvala

Ob bridi izgubi našega ljubega moža, očeta, brata in strica

Jožeta Grilca

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja vsem sosedom, prijateljem in znancem. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Hriberniku, ki mu je v dolgi in mučni bolezni lajšal bolečine. Zahvaljujemo se tudi dobrom sosedom, ki so nam v težkih urah stali ob strani, darovalcem vencev in cvetja, č. duhovščini in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zaludočil: žena Marija, hčerka Marica z možem, sin Jože z ženo in drugo sorodstvo.

Naš dopisnik pri vojakih

Tokrat se vam ne oglašam iz Most na običajno, pač pa iz Beograda. Kakor veste, že dobre pol leta nosim vojaško sukno.

Vaš časopis Glas sem si načil tudi sem. Čeprav z majhnimi zamudami — sredino številko prejem v petek, sobotno v ponedeljek — mi vendar vseeno prinese gorenjsko domačnost. Tudi nekateri moji tovarši radi prebirajo Glas.

Čeprav je samo lokalni časopis Gorenjske, se mu potaširijo daleč zunaj meje te pokrajine. Menim, da je vzrok zato zanimiv vsebina, saj — kakor pravite tudi sami — lahko v njej najde svoje strani mlajši in starejši bralec. Všeč so mi pogovori s preprostimi ljudmi in opisovanje prav takih pokrajin. V zadnjem času sem večkrat opazil take pogovore, ki so jih vaši novinarji napisali. Pravilno je, da se zanimate za preprestega človeka, saj je on prav tako — ali pa še bolj — pomemben v naši družbi. Hkrati pa s tem širite krog bralcev, saj človek kaj rad prebera o sebi podobnih ljudeh. Za primer naj navedem pogovor Branjevka s Prevala.

Ugaja mi tudi dopisovanje Petra in Pavla Kritičnosti o nepravilnih in slabih stvareh je bilo nekaj časa pogrešati v vašem časopisu.

Rad preberem tudi Svet brez bleščic, da vidim, kako je z nekaterimi stvarmi, ki niso najbolje urejene.

Jasno, da rad prelistam in preberem roman v nadaljevanjih, politični okvir, vesti s kulturnega področja, razen

manjše novice in nasvete — z eno besedo: vse od začetka do konca. Če imam poleg tega še v mislih, da je vaš list turistični in arčičabni informator, potem mu res ni kaj reči.

Ker sem sam dopisnik rubrike Gorenjski kraji in ljudje, seveda najprej preberem to. Res so in smo že marsikaj koristnega napisali, kar bi se drugače verjetno izgubilo.

Mogoče vas bo zanimalo, kako se počutim v JNA. Vidim, da tudi na nas vojake veliko mislite, saj sem zadnje čase lahko prebral več reportaž iz vojaških analov. Hrana je dobra, vojašnice so svetle in prostorne, tudi nad ostalim se ne more nihče pričakovati. V današnji JNA lahko vsak dobro živi. Lepo je organizirano družabno-kultур-

no življenje. Imamo svoj klub. Zavedamo pa se, da je nujno se spoznati z vojaškimi stvarmi, posebno še v današnjem svetu.

Ce boste v rubriki Pisma bralcev objavili izvleček iz pisma, potem, prosim, sporočite ljudem v Tunjice pri Kamniku in v Lenart nad Rebri, da se bom oglašil pri njih takoj, ko se bom vrnil domov. Obljubil sem jim namreč, da bom zapisal nekaj njihovih spominov in zgodb, ki že dolgo krožijo med njimi.

Pozabil sem povedati, da so mi zelo všeč Zorčeva potovanja in kulturna priloga Glasa Snovanja. Le tako naprej!

Vsem želim dobiti uspehov pri delu!

Lep pozdrav

Ivan Sivec

Ponovni bohinjski cesti

Obe zadnji lepi nedelji se je veliko avtomobilistov peljalo proti Bohinju predvsem zato, ker so hoteli preizkusiti novo cesto. Vsi so bili z vožnjo zelo zadovoljni. Menijo, da so prometni znaki za zmanjšanje hitrosti odveč, čeprav sicer vsak več, da še morajo biti, ker cesta še ni povsem gotova. Nared je cestišče, ob katerem še urejajo bankine, na ovinkih postavljajo varovalno pločevinasto ograjo, za zavarovanje kamenja na uskokih pa še graderodne zidove. V glavnem pa je nova cesta zares lepa. Ker pa kot ljudje nikoli nismo zado-

voljni, marsikateri vozniki, potem ko iz Bohinja v Soteski zopet pripelje na stari del ceste, želi da bi bila taka cesta vse do Bledu... Počasi bo prav gotovo tudi to, ne gre pa vse naenkrat! Potem pa se bo prav gotovo Bohinj približal Ljubljani in ostali Gorenjski za polovico, s čimer se bo obisk govor naglo povečal. Zaradi gradnje ceste so bili Bohinjci in gostje letos prikrajšani za skoraj polovico tujskega prometa, gostje pa za kravji bal, katerega so zaradi zaprite ceste morali odpovedati.

B. B.

Pri pospravljanju letošnjih poljskih pridelkov je bil Ludvik Bašar, posestnik iz Zgornjega Bitnja 18 pri Kranju, prijemu presenečen. Na njegovi njivi je zrasla nenavadno velika in milna buča. Tehta 48 kilogramov, visoka je 118 cm, po meri 156 cm. — Foto: F. Perdan

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah po ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 2. novembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zelenje — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Madžarski plesi — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne pesmi in plesi iz južnih krajev — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vremenu ritmu z velikimi orkestri — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Poje moški zbor iz Domžal — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispevo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z Ljubljanskim jazz ansambalom — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni zabavni mozaik — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V soboto popoldan z napovedovalko Filomeon Jarc — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Naše gospodarstvo — 20.15 Minute s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 20.30 Okno v svet — 20.45 Sobotne melodije — 21.20 Operni koncert — 22.30 Galerija glasbenih portretov — 00.05 Iz slovenske lirike

NEDELJA — 3. novembra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Kranj vabi Belo krajino — 10.05 Se pomnite tovarši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalcami — 13.15 Vedri zvoki z velikimi orkestri — 13.30 Nekaj glasbenih razglednic — 13.50 Za vse — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 S Henčkovim triom — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Igra orkester Henry Purcell — 17.30 Radijska igra — 18.47 Drobne skladbe Sergeja Rahmaninova — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.15

Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Še renadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zapležimo z orkestri

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Alberto Pizzigoni — 14.45 Odmevi zgora — 15.00 Z letosnjega festivala v Salzburgu — 17.55 Glasbena skripta — 19.00 Športni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrilo — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjete — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja Komornega zboru RTV Ljubljana — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske lirike

PONEDELJEK — 4. novembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Cicibanov svet in Pesme za najmlajše — 9.30 Palača zvokov z orkestrom Franck Pourcel — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 S programom pianista Svjatoslava Richtera — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrova — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Dvajset minut z Akademskim pevskim zborom iz Ljubljane — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odločki iz opere Tosca — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z vokalno instrumentalno skupino Bele vrane — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Lepe melodije — 20.30 Svet in mi — 20.45 Glasbene slike iz Francije — 21.20 Literarni večer — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske lirike

TOREK — 5. novembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Nekaj zabavne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Poje basist Zdravko Kovač — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica

Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V toreki nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Metko Stok — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 21.00 Glasbena medigrada — 21.15 Deset melodij — deset pevcev — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansambl RTV Ljubljana

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Majhni zabavni ansambl — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Jazz na II. programu — 21.20 Pevski Parnas — 21.45 Koncertanti na naših odrih — 23.00 Fantažija, variacije in rapsodija — 00.05 Iz slovenske lirike

SREDA — 6. novembra

8.08 Glasbena matineja s skladbami Cajkovskega — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz glasbenih šol — 9.30 Cetrt ure z orkestrom Paul Mauriat — 9.45 Moški zbor Sentanel nad Prevaljami poje koroske narodne — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Opoldanski intermezzo v domaćem slogu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalom jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevki po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 V svetu znanje politike — 20.30 Radijska knjoteka — 20.45 Lahka glasba — 21.20 Poslušajmo in primerjajmo — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske lirike

CETRTEK — 7. novembra

8.08 Operna matineja z našimi pevci — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Iz zakladnice resne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Odlomki iz opere Desetih brat — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru —

13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.25 Operativne melodije — 14.20 Mehurčki — 14.55 Pet minut za EP — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital violinista Roka Klopčiča — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Edvinom Fliserjem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Cetrtkov večer domaćih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Komorno-glasbeni večer pri makedonskih skladateljih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočni vrtuljak zabavnih zvokov

Drugi program

14.05 Igramo za vas — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Veliki valčki — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Indija Kordonacija — suite za orkester — 21.20 Mali večerni koncert — 23.35 Iz klavirskega opusa — 00.05 Iz slovenske lirike

PETEK — 8. novembra

8.08 Glasbena matineja s skladbami Jakoba Ježa — 8.55 Pionirski tehnik — 9.25 Naši ansambl in vokalni solisti zabavne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Opoldanski intermezzo v domaćem slogu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalom jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Glasbena matineja s skladbami Jakoba Ježa — 8.55 Pionirski tehnik — 9.25 Naši ansambl in vokalni solisti zabavne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Opoldanski intermezzo v domaćem slogu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

Ijajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasbeni razgledi po zabavni glasbi — 18.40 Na mednarodnih križpotnih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Mali koncert zboru Moravskih učiteljev — 20.30 Pogovori o glasbi — 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih — 22.15 Iz sodobne glasbene literaturre — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s prijubljenimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.05 Radijska igra — 20.50 Glasbena mediga — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.05 Dunajski slavnostni tedni 1968 — 00.05 Iz slovenske lirike

Obrotno podjetje
KOMUNALNI SERVIS
JESENICE

prodaja

električni bojler 31
likalni stroj »cordes«
centrifuga 3 kg
železna peč »Plamen«

Prednost imajo interesenti družbenega sektorja.

Razpisna komisija
pri Obrotnem podjetju
Tržič

RAZPISUJE
delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednji pogoji

— da ima srednjo izobrazbo z 10-letno splošno prakso in od tega štiri leta na vodilnem delovnem mestu

Prijavi morajo kandidati priložiti dokaze, da izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, dokaze o svojem dosedanjem delu v drugih organizacijah ter potrdilo o nekaznovanju.

Kandidati naj svoje prošnje pošljajo na naslov razpisne komisije pri Obrotnem podjetju Tržič v roku 15 dni po objavi razpisa.
Stanovanje ni zagotovljeno.

Obiščite v Celovcu

ESPRESSO-CAFE ROSSIELLO
Villach — Celovec, Hauptplatz 19
Prodaja čokolade, slaščic in žganih piščac

Televizija

SOBOTA — 2. novembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 18.15 Poročila (RTV Ljubljana) — 18.20 Robin Hood — mladinska igra (RTV Zagreb) — 19.00 Leto 1917 — Sprehod skozi čas — 19.45 Cik cak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Meški naši dni — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.35 Osvajalci — serijski film — 22.25 Recital Lee Barbare — zabavno glasbena oddaja — 22.50 TV kažapot — 23.10 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika — 18.20 Mladinska igra — 19.20 Proza — 19.45 TV prospect — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 3. novembra

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.30 Dobro nedeljo voščimo z Vandrovčki iz Izole in brati Boštjančič (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 10.45 Sabrin — risanke (RTV Ljubljana) — 12.00 Nedeljska IV konferenca (RTV Zagreb) — Nedeljsko popoldne — TV kažapot — Saga o Forsytih — ponovitev (RTV Ljubljana) — 18.10 Koncert za kolektive — 18.55 Cik cak — 19.05 Film o Scottu (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja — 20.50 Črni teater iz Prage in baletni divertimento (RTV Ljubljana) — 21.50 Sportni pregled (JRT) — 22.20 Šahovski komentar (RTV Zagreb) — 22.35 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 4. novembra

9.35 TV v šoli — 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli — 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.00 Poročila — 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 Z avtom po Avstriji — 17.55 Po Sloveniji — 18.20 Propagandna medigrada — 18.25 O normiranju naglaševanja (RTV Ljubljana) — 18.50 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Vokalno instrumentalni solisti — 19.50 Cik cak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 4000 — TV drama, 21.55 Peter Ilijč Čajkovski (RTV Ljubljana) — 22.45 Šahovski komentar Braslava Rabarja (RTV Zagreb) — 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

na) — **Drugi spored:** 18.00 TV novice (RTV Beograd) — 18.20 Znanost — 18.50 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 TV pošta (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 5. novembra

9.35 TV v šoli — 10.35 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli — 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 16.40 Francoščina (RTV Beograd) — 17.55 Gustav-risanka — 18.10 Obrežje — 18.35 Filmski mozaik — 19.05 Svet na zastonu — 19.55 Cik cak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.40 Mož s tretjega nadstropja — angleški film — Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Poročila — 18.05 Tedenska kronika — 18.20 Telesport (RTV Zagreb) — 19.00 Biseri glasbene literature (RTV Skopje) — 19.15 Od zore do mraka (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 6. novembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.20 Poročila — 17.25 Zgodbe iz pipe (RTV Skopje) — 17.45 Risanka — 18.00 Pisani trak (RTV Ljubljana) — 18.20 20 slavnih (RTV Zagreb) — 19.05 Zabavno glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 Razpotja in odločitve — 21.20 Glasbena oddaja — 21.30 Inšpektor Maigret — nadaljevanje in konec filma — 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika — 18.20 Oddaja za otroke (RTV Zagreb) — 19.05 Zabavno glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 7. novembra

9.35 TV v šoli — 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli — 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.10 Poročila — 17.15 Tiktak — 17.20 Pionirski TV dnevnik — 18.00 Po Sloveniji (RTV Ljubljana) — 19.20 V narodnem ritmu (RTV Beograd) — 18.45 Po sledeh napredka (RTV Ljubljana) — 19.05 Dekleta in fantje (RTV Beograd) — 19.45 Cik cak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 Saga o Forsytih — 21.25 Kulturne diagonale — 22.25 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Narodna glasba (RTV Beograd) — 18.45 Mladinska tribuna — 20.00 TV dnevnik (RTV Za-

greb) — 20.30 Propagandna oddaja (RTV Beograd) — 20.35 Aktualni razgovori — 21.35 TV drama — 22.35 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

PETEK — 8. novembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 11.30 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.45 Pionirski zimski šport — 18.20 Mladi v JLA — 19.05 Clovek, znanost in proizvodnja — 19.30 TV ekonomsko šola — 19.55 Cik cak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 Uporniško gibanje v filmski upodobitvi — 22.20 Smej se, Korošec — ob 25. letnici umetniškega delavnika Ladka Korošca — 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — 22.50 Posnetek nogometne tekme Brazilija : FIF (RTV Zagreb) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Mi mladi (RTV Ljubljana) — 19.05 Panorama — 19.55 Propagandna oddaja — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Kino

Kranj CENTER

31. oktobra amer. barv. film DVOBOJ PRI DIABLU ob 16., 18. in 20. uri, premiera italij.-špan. barv. CS filma 10.000 DOLARJEV ZA UBOJ ob 22. uri
1. novembra angl. barv. film DR. SYNN ALI STRASILLO ob 15., 17. in 19. uri, premiera franc. barv. CS filma JAZ IN LJUBEZEN ob 21. uri
2. novembra franc. barv. film VALI ob 9.30, angl. barv. film DR. SYNN ALI STRASILLO ob 16., 18. in 20. uri, premiera franc. barv. CS filma JAZ IN LJUBEZEN ob 22. uri
3. novembra franc. barv. film DRUGI DIH ob 15.30 in 17.30 uri, premiera franc. barv. CS filma 10.000 DOLARJEV ZA UBOJ ob 15., 17. in 19. uri, premiera franc. barv. CS filma 10.000 DOLARJEV ZA UBOJ ob 15.30 in 17.30 uri

Cerkle KRVAVEC

1. novembra amer. barv. CS film CRNE OSTROGE ob 17. in 19. uri
2. novembra amer. film KA RAVANA HRABRIH ob 19. uri
3. novembra amer. film KA RAVANA HRABRIH ob 15.30 in 17.30 uri

Kamnik DOM

3. novembra angl. barv. film FANTOM LONDONSKE OPERE ob 15., 17. in 19. uri

Radovljica

31. oktobra franc. barv. film KRVOLOČNE IGRE ob 20. uri
1. novembra amer. barv. film GOSPOD Z LJUBEZNIJO ob 18. uri, franc.-italij. barv. film VICENTE UREJA RACUNE ob 20. uri
2. novembra franc.-italij. barv. film VICENTE UREJA RACUNE ob 18. uri, amer.

barv. film GOSPOD Z LJUBEZNIJO ob 20. uri

3. novembra amer. barv. film GOSPOD Z LJUBEZNIJO ob 14. in 18. uri, franc.-italij. barv. film VICENTE UREJA RACUNE ob 16. in 20. uri

Skofja Loka Sora

31. oktobra franc. barv. CS film ZAROTNIK MATIJA SANDORF ob 18. in 20. uri
1. novembra franc. barv. CS film ZAROTNIK MATIJA SANDORF ob 20. uri
2. novembra amer. barv. CS film OPERACIJA BLISK ob 17.30 in 20. uri
3. novembra amer. barv. CS film OPERACIJA BLISK ob 15., 17.30 in 20. uri
5. novembra amer. barv. CS film FANTASTICNO POTOVANJE ob 20. uri

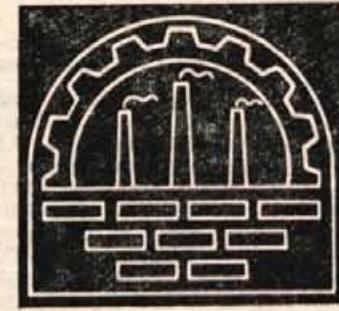
Prešernovo gledališče v Kranju

SOBOTA — 2. novembra, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC za otroke od 3. do 12. leta starosti.

NEDELJA — 3. novembra, ob 16. uri za IZVEN Camoletti: STROGO ZAUPNO — sodobna komedija, uprizori Dramska skupina pri PG. Vstopnice v prodaji v gledališču.

GRADITELJI!

Preskrbite si opečne izdelke za spomladansko sezono. Ljubljanske opekarne bodo izdelovale opeko tudi preko zime. Se posebej priporočamo MB (modelarni blok) in zidni blok BH. Zahtevajte ponudbe.

Vse informacije daje prodajni oddelek Cesta na Vrhovce 2 — Ljubljana, telefon 61-965 in 61-805 ter naš zastopnik Andrej Smolej, Kranj, Nazorjeva 4, telefon 22-866 (pri nebotičniku), ki vas po želji obiše tudi na domu. Oglejte si naše izdelke v Kranju, Prešernova št. 1 (pri steklarju Colnarju).

Ljubljanske opekarne

Prodam

Prodam REPO, PESO in visoko brejo KRAVO. Studenice 12, Lesce 5201
Prodam KONJA lipicanca, sposoben za vsa kmečka dela ali zamenjam za goved. Vodnik Franc, Trboje 80, Smednik 5200
Prodam 60 kg težkega PRAŠICA. Breg 56, Zirovica 5258
Prodam TELICO, 7 mesecev brejo. Mošnje 7, Brezje 5259

Prodam dve leti starega VOLICKA. Zg. Benik 102, Cerknje 5260
Prodam dve plemenski KRAVI. Možanca 7, Predvor 5261
Ugodno prodam novo italijansko plinsko PEC. Kranj, Jezerska c. 74 5262
Po ugodni ceni prodam KORENJE. Doslovče 14, Zirovica 5263
Prodam 90 kg težkega PRAŠICA. Pšata 13, Cerknje 5264
Prodam 200 kg težko SVIJNO. Dobrava 1, Komenda 5265

Prodam SPALNICO in PRALNI STROJ. Silar, Gosposvetska 17, Kranj 5266
Prodam KRAVO s teletom do izbir in KOBILO, sposobno za vsa kmečka dela. Zg. Bitnje 18, Zabnica 5267
Prodam KRAVO s tretjim teletom in KROMPIR cvetnik. Cešnjica 15, Podnart 5268

Prodam cementne PLOSCHE 50x50 cm in FIAT 750. Ferlan, Trojarjeva 18a, Kranj-Stražišče 5269
Ugodno prodam tovarniško nov superavтомatični PRALNI STROJ. Pot za krajem 24, Kranj 5270
Prodam MAGNETOFON po ugodni ceni. Zasip 93, Bled 5271

Prodam močnega KONJA, starega 5 let, ali zamenjam za starejšega. Poljšica 13, Zg. Gorje 5272
Prodam KORENJE. Sr. Bela 26, Predvor 5294
Kontakt PEC na olje prodam za 550 N din. Kranj, Mlakarjeva 22, stanovanje 9 ali telefon 22180 5295

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tiski« Kranj, Kočna cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupnosti) — Tek. račun pri SDK v Kranju: 515-1-135. — Telefoni: redakeija 21-833 21-860; uprava lista, magazinska in naročniška služba 22-152 — Naročniška letnina 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0,30 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglašev ne obavljam.

Motorna vozila

Renault L-4 prodam in nekaj sobnih VRAT. Kranj, Jezerska c. 108/a 5249
Prodam VW 1300 v odličnem stanju in dodatno opremo. Železniki 18 5273
Prodam MOPED na dve prestav. Zalog 25, Cerknje 5274
Prodam nujno FIAT 600, dobro ohranjen. Naslov v oglašnem oddelku 5275
Prodam FIAT 600 D. Potoče 14, Predvor 5276
Prodam malo rabljen dvo-sedežni MOPED. Belovič, St. Rožmana 2, Kranj 5277

Kupim

Kupim manjšo žleczno sobo po PEC. Naslov v oglašnem oddelku 5278
Kupim rabljeno žensko KOLO. Naslov v oglašnem oddelku 5294

Zamenjam

Menjam dvosobno komfortno STANOVANJE v Kranju za enakovredno ali večje v Ljubljani. Ponudbe poslati pod »Ljubljana« 5279

Stanovanja

Sprejemam starejšega inteligenta, solidnega, v komfortno stanovanje. Ponudbe poslati pod »Tihi dom« 5280

Oddam opremljeno SOBO dvema fantoma. Kranj, Tekstilna 8 5281

Oddam opremljeno SOBO s toplo in mrzlo vodo dvema fantoma. Naslov v oglašnem oddelku 5282

Mlada zakonča iščeta sobo s kuhinjo ali večjo sobo v Kranju ali okolici za dobo treh let. Ponudbe poslati pod »stakoj vseljivo« 5283

DELAVKA na tri izmene išče SOBO v Kranju. Po službi pomaga v gospodinjstvu. Ponudbe poslati pod »januar 1969« 5284

Nujno potrebujem prazno SOBO v Kranju ali okolici za dobo 6 mesecev. Naslov v oglašnem oddelku 5285

Zaposlitve

Iščem žensko za pomoč v gospodinjstvu k starejši ose-

bi nekaj ur dnevno. Kovačič, Stražiška 32, Kranj 5286
Iščemo KLARINETISTA za narodno zabavno glasbo. Naslov v oglašnem oddelku 5287

Prodam KORENJE in droben KROMPIR. Predosloje 20, Kranj 5298

Zaradi selitve prodam skoraj nov STEDILNIK gorenje na drva in MOPED T 12, Suha 68, Skofja Loka 5295

Našla sem žensko športno KOLO rog, dobi se v Grehjavem naselju 8, Škofja Loka 5291

Izgubila se je LOVSKA PSICKA trierka, črne barve z rjavimi znamenji. Najditev naj sporoči Kernu, Pšata 8, Cerknje 5292

Našel sem žensko KOLO. Dobi se, Šenčur 293 5296

Praklici

Podpisani Knific Franc izjavljam, da so besede, ki sem jih govoril 13. 10. 1968 o Bertroncelj, Rezki in njenemu možu Janezu iz Zg. Besnice neresnične in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe. 5293

TURISTI!

Priložnost vam nudi ugodnost. Za vsakogar nekaj, nekaj za vse boste dobili v gostilni in trgovini

Jože Malle

Loiblital — St. Lenart v Brodeh le 3 km od ljubljanskega predora

Govorimo slovensko! Ugodna menjava!

Dobrodošil!

Obvestila

ROLETE, LESENE, PLASTICNE žaluzije naročite zastopniku SPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica. Pišite, pridem na dom. 4143

Kmetijska zadruga VIVODINA, do sedaj bife BELOKRAJKA Stražišče, obvešča, da bo 4. 11. 68. pokusnja vin in da bo pradajala vino čez ulico po 4 N. din. Cene vseh pijač bodo znižane. Dne 2. in 3. 11. 68. bo zaradi preureditve zaprto. 5288

OCALA vseh vrst na recepte ali brez izdelam hitro in solidno. Popravljam tudi DALJNOGLEDE in druge optične INSTRUMENTE. Optična delavnica MARETIC MILAN, Skofja Loka, Sp. trg 33 5289

Vse potrošnike gumijastih izdelkov obveščam, da sem odpril v Medvodah st. 55 VULKANIZERSKO DELAVNICO. Za obisk se priporoča Režen Anton 5290

BRALCI čestitajo

Da bi omogočili čim širšem krogu bralcev našega časnika in drugim, da s tiskano besedo čestitajo sorodnikom, prijateljem in znancem tu in v tujini, smo vam rezervirali dokaj prostora v noveletni številki našega časnika. Prostor boste lahko kupili po zelo, prav za to priliko, ugodni ceni.

Cestitka za novo leto, ki vsebuje 15 besed in naj bi bila visoka 3 cm na kolono, pa bi stala samo 30 N din.

Naročite jih pri našem zastopniku, lahko pa tudi pri svojem pismonoši, ali pa osebno do 25. 12. 1968 na UPRAVI GLASA, KRAJN, TRG REVOLUCIJE 1, OBCINSKA STAVBA, Soba 110.

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV

SAVA zaposli KRAJN tako večje število delavcev v starosti do 30 let

POGOJ:
Zaključena osmiletka
Odsluženi vojaški rok

Pismene prijave sprejema kadrovska služba podjetja do 5. 11. 1968.

Zlatnina, srebrnina, dragulji in ure v priznanih strokovnih trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgornjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško in italijansko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju.

ZDRAVSTVENI DOM KRAJN

ponovno objavlja

PRODAJO DVEH OSBNIH sanitetnih avtomobilov znamke Zastava 1300.

Vozili sta na ogled v reševalni postaji Zdravstvenega doma Kranj. Prodaja bo v torek, dne 5. 12. 1968 od 9. do 13. ure in sicer od 9. do 11. ure za družbeni sektor, po tej uri pa za zasebnike.

Diagonale XIX. modernih olimpijskih iger (5)

Šestnajst olimpijskih dni

Ko so stari Grki organizirali svoje olimpijske igre, so prenehale vse vojne. Vso pozornost so posvetili Olimpiadi in njenim junakom, ki so jih kasneje slavili še in še. Danes sovražnosti med igrami ne pojenjajo, čeprav so dosežki neprimereno boljši. V Mehiki je ugasnil olimpijski ogenj. Sportniki so si zaželeti: na sviljenje leta 1972 v Münchnu! Bežen pogled na dramatičnih 16 olimpijskih dni ne pove veliko, pa je vendar zanimiv. Oglejmo si tokrat v naših »diagonalah« kako je potekalo šestnajst olimpijskih dni.

1 80.000 gledalcev je bilo priča dogodkom, ko je predsednik Združenih držav Mehike Diaz Ortiz sporočil 7639 športnikom iz 112 držav, da so XIX. moderne olimpijske igre odprte. 20-letna mehiška atletinja Enriqueta Basilio je bila prva ženska, ki je pričgala olimpijski ogenj. 6000 belih gojbov je poneslo v nebko geslo mehiške olimpiade: »V miru je vse mogoče!«

2 Kenijec Naftali Temu je osvojil prvo zlato medaljo v teku na 10 tisoč metrov. Razredčen zrak povzroča velike težave favoritom. Svetovni rekorder Avstralec Clarke je postal tragična osebnost iger. Povsem izčrpanega so morali odpetati v bolnišnico.

3 Tretji dan je kronal najhitrejšega človeka na svetu. To je črnopoliti ameriški tekač Jim Hines. Njegovi teki: na 100 m: 10,16, 10,08, 10,03, 9,89. Tako je postal kralj med šprinterji. Tretji dan pomeni tudi prvi uspeh jugoslovanskih športnikov. Celjanka Nataša Urbančič je osvojila v metu kopja odlično peto mesto (55,42 metra).

4 Pravijo, da ameriškega metača diska Ala Oerterja ljubijo olimpijski bogovi. Da to drži, je dokazal s četrtjo zaporedno zmago na olimpijskih igrah. Njegova sreča je še večja, ker sploh ni veljal za glavnega favorita. Junak tega dne je

tudi sovjetski tekač na 400 m z ovirami Skomorohov. Čeprav je osvojil »le« peto mesto, zaslubi kolajno. Je namreč gluhenem. Na startu je čkal, da vidi, kdaj bodo stekli njegovi tekmeči. Pognal se je za njimi in za desetinko sekund zaostal za medaljo!

5 Značilnost petega olimpijskega dne pravzaprav ni v športnih dosegih, pa čeprav so bili odlični. Ameriška atleta Smith in Carlos, zmagovalca na 200 metrov sta med igranjem ameriške himne sklonila glavini in z dvignjeno pestjo s črnima rokavicama protestirala proti rasni diskriminaciji v ZDA. Ameriški olimpijski komite ju je suspendiral in zaradi tega je prišlo med atleti do precejšnjega razkolja in mnogih protestov.

6 Skakalci v troskoku so rušili svetovni rekord kot za šalo. V zadnjem skoku je Sanejev (SZ) s skokom 17,39 m osvojil zlato medaljo in postavil sedaj veljavni svetovni rekord. Tek na 5000 m je pomenil drugo tragedijo za favorita Clarka (Avstralija). Čeprav je tek vodil, se ni mogel vmešati v borbo za medalje.

7 Fantastični svetovni rekord Američana Beacona 8,90 m v skoku v daljnino je ostal za Jugoslovane v senci presenečenja in smrote, ki nam jo je prizvila Vera Nikolić. Zaradi strahu pred nastopom je odstopila v polfinalnem teku na

800 m. Odstop »zlate Vere« in tudi dogodki po tem (agencaje so poročale, da je kasneje celo poizkušala narediti samomor) mečejo dokaj čudno luč na ljudi, ki so skrbeli oziroma naj bi skrbeli za največji up jugoslovanskega športa.

8 Enaindvajsetletna Splitčanka Djurdja Bjedov je prenenetila prav vse in tudi sama sebe. Prvo zlato medaljo v plavalnem sporednu na 100 m prsno je osvojila za Jugoslavijo. Prvič je zadonela jugoslovanska himna. Kraljica bazena, lepotica presenečenja, so zapisali mehiški časopisi. Najmočnejši človek na svetu Rus Žabotinski je potrdil ta naziv, pa čeprav mu ni uspelo dvigniti napovedanih 600 kg (dvignil je 572,5 kg in to ni malo — poskusite).

9 Ugasnila je maratonska zvezda Rima in Tokia. Etiopijec Bikila Abebe je odstopil. »Njegovo« zlato medaljo je osvojil rojak Mammo Wolde. Ta dan se je zgodila tragedija tudi na konjiškem prizorišču. Zaradi načina je utonil eden izmed plemenitih konj, dva pa so morali zaradi poškodb ustreliti.

10 V Jadranju ni uspelo niti enemu zmagovalcu iz zadnje olimpiade obraniti najvišjega odličja. Junak je bil 66-letni Švicar Louis Noverra, ki je osvojil srebrno medaljo. Zanimivo je, da je ta športnik nastopil na olimpiadi že leta 1936. Na berlinski olimpijadi ni zmagal, vendar so ga obstavili, da je za Jadranje že prejel denar in tako je tudi njegova »zlata« odjadrala. V kolesarjenju so diskva ificirali Nemce, ki so na nedovoljen način ovirali Dance. Nemci so sicer pritožili, vendar so premagani — Dance, že prejeli zlate medalje.

11 V središču pozornosti je plavanje. Amerikanci so brez prave konkurenčne. Grenke ure jim pripravlja predvsem Avstralec Wenden, ki je zmagal na 100 m prosti in kasneje še na 200 m. 16-letna Američanka Deborah Meyer je pričela zbirati zlata odličja. Tri zlate medalje v posameznih disciplinah še ni osvojil nihče na olimpijskih igrah. Posbna komisija je zaključila »test ženskosti«. Ko so neko starejšo tekmovalko vprašali, kaj meni ob tem, je hudomušno odgovorila: »Balala sem se že, da bom morala reči svojim šestim vnurom, da naj me odsej kličejo — dedek.«

12 Naš boksar Vujin je osvojil bronasto medaljo, medtem ko je Bjedova ponovno poskrbela za presenečenje in za — srebrno medaljo. Košarkarji so poskrbeli za dobro razpoloženje. Zmaga nad SZ jim je zagotovila srebrno medaljo, ki so jo kasneje tudi osvojili.

13 Nesrečni trinajsti dan se je končal uspešno za telovadno vrsto Japoncev, ki so zasenčili večne tekmece iz SZ. Dan je bil posebno nesrečen za Italijana Michellija, ki si je pretrgal Ahilovo tetivo in je moral končati svoj olimpijski boj. Ker je švedski tekmovalec učitelj Liljenwall pregloboko pogledal v kozarec (0,7 promile, namesto 0,4 dovoljenih v krvi) so morali Švedi prepuštiti svojo bronasto kolajno v modernem peterboju Francozom.

14 »Kraljica gimnastike« Čehinja Vera Časlavská je osvojila štiri zlate in dve srebrni medalji. Najuspešnejša tekmovalka olimpijskih iger se je za konec še poročila s kolegom iz atletske vrste in se vrnila domov kot gospa Odložilova.

15 Zadnji tekmovalni dan je bil nadvse uspešen za Jugoslovane. Medaile so se vrstile po tekočem traku. Zlato so osvojili vaterpolisti. Njej je dodal še svojo zlato Miro Cerar na konju z rtčaji. Svojo prvo olimpijsko kolajno (srebrno) je osvojil še veteran bivši svetovni rokoborski prvak Stevan Horvat. Z bronasto se je pridružil še tokijski olimpijski zmogovalec Simič.

16 Po tradiciji so končali tekmovanja jahalci s preskakovanjem ovir. Na zaključni slovesnosti se je poslovilo od prizadevnih organizatorjev po šest športnikov iz vsake države — udeležence olimpijskih iger. Na velikem semaforju se je zasvetil napis: »Svet se srečamo v Münchenu 1972!«

Tak bi bil bežen pregled šestnajstih olimpijskih dni. Poglejmo še ugotovitve v nekaterih posameznih športih.

ATLETIKA — Dvanaest novih svetovnih rekordov in dva izenačena. Američani so utrdili svoje mesto najmočnejše atletske ekipe. Med moškimi so osvojili kar polovico zlatih medalj. Evropa je izgubila nekaj odličij na račun Afrike. Pri ženskah so bile ZDA s tremi zlatimi in eno srebrno najboljše, vendar Romunija s po dvema zlatima in srebrnima ni dosti zaostala. Zanimivo je, da tekmovalke SZ niso osvojile niti ene zlate medalje.

BOKS — Najtrše pesti imajo Rusi in Amerikanci. Največ zlatih so osvojili Rusi (3), največ nasipov pa ZDA (7). Iz Tokia sta osvojila le dva tekmovalca ponovno zlati kolajni. To sta Kulej (Poljska) v polveterski in Lagutin (SZ) v polsrednji kategoriji. Mehika je z dvema zlatima poskrbela za precejšnje presenečenje.

PLAVANJE — Američani so še močnejši kot so bili v Tokiu. Osvojili so nekaj manj kot štiri petine vseh mogočih medalj. Avstralci so dokazali, da so še vedno druga velesila. Ameriški trenerji so pred olimpiado izjavljali, da ne more biti plavalna velesila država, ki nima zmagovalca na 100 m prosti. Naslov najboljšega je osvojil Avstralec Wenden! Vsekakor pa zato nihče ne more podvomiti o premoči tekmovalcev iz ZDA. Uspehi treh jugoslovenskih deklev v Mehiki so nepričakovani (Bjedova, Segrtova in Gašparčeva). Čeprav ne gre oporekat velikega uspeha, bi bilo zmotno računati, da pomenijo uspehi teh deklev odsev kvalitetnega stanja našega plavanja...

VATERPOLO — Jugoslovom je končno le uspelo povzeti se na prvo mesto. Na žalost moramo zapisati, da je ostalo od tistega atraktivnega moderrega vaterpola izpred nekaj let le malo. Igra se je zaradi čudnih pravil spremenila v pretepanje in edino kar je ostalo še zanimivega, je strejanje četvercev, ki pa so odvzeli ves mik posameznim srečanjem.

GIMNASTIKA — V moški gimnastiki sta ostali Japonska in SZ razred zase. Japonci so bili še močnejši kot v Tokiu. Med ženskami so prevladovale vrste iz CSSR, SZ in DRN. Naši fantje so osvojili šesto mesto.

KOSARKA — Po napovedih naj bi pomenila Mehika 68 prelom za našo košarkarsko vrsto. Z drugega mesta so izrinili SZ. Brez dvoma je to velik uspeh, krona bogate karriere Daneujeve generacije. Seveda je vprašanje, če bodo mladi obdržali to mesto. Bili so odločilna pomoč pri delu velikega režiserja. Bodo znali režirati tudi sami na svetovnem prvenstvu v Ljubljani? Tedaj bo šele mogoče govoriti, da so razbili »veliko dvojko«.

Šestnajst mehiških olimpijskih dni je bilo najuspešnejših v zgodovini jugoslovanskega olimpiizma. Bjedova, Cerar, Horvat, Simič, Vučin, košarkarji in vaterpolisti so dosegli 3 zlate, 3 srebrne in 2 bronaste medalje. S tem so uvrstili Jugoslavijo na 17. mesto v neuradnem tekmovanju med 122 državami udeležencami olimpijskih iger.

- Načelo, da je cilj tekmovalcev v plavanju zmagovalci, je sicer lepo, vendar se športniki borijo za zmage. V tem je pravi šport. Za te znamenitosti je žrtvujejo države veliko denarja. Mirno lahko zapisemo, da so naši popolnoma opravičili in opomnili vsak dinar, ki je bil vložen vanje.

Problematika šolskih športnih društev na Jesenicah

Občinska zveza za telesno kulturo je v preteklih dneh sklical posvet o delovanju šolskih športnih društev, ki so se ga udeležili predstavniki teh društev in vodstev šol, predstavnica Zavoda za prosvetno in pedagoško službo, za temeljno izobraževalno skupnost in predstavniki ObTK Jesenice.

Namen posveta je bil, da se razkrijejo nekatera vprašanja, da se oceni položaj telesne vzgoje na šolah in delovanje ŠSD ter smisel in namen teh organizacij.

Se vedno je ponekod dilema, ali so ta društva potrebna ali ne. Pomišleke o tem imajo tudi nekateri, ki se s tem poklicno bavijo, pa jih pošolska aktivnost obremenjuje in od tega nimajo nobene koristi. Po ocenah in rezultatih pa je razvidno, da je pošolska telesnovzgojna aktivnost potrebna, ker ji je v učnem programu odmerjeno premošča časa.

Težave so še zaradi slabega materialnega položaja društva. Sredstva dobre društva le od občinske zvezze za telesno kulturo, kar pa je premalo. Težave so tudi zato, ker ni povsod ustreznih objektov.

Prisotni so nato analizirali nekaj problemov, ki tarejo društva. V vsej občini je 6 ŠSD, nista bili pa še ustanovljeni na osnovni šoli Koroška Bela in na Železarskem izobraževalnem centru. Obe šoli pa društvo lahko takoj ustavita, če bi bili za to ustreznih pogoji. Koroška Bela sploh nima telovadnice in bi se pošolska dejavnost lahko gojila samo poleti. Tudi Železarski izobraževalni center nima telovadnice. Poleti učenci hodijo na športno igrišče pod Mežakljo, pozimi pa v telovadnico TVD Partizana Jesenice. Samo s tem se izgubi veliko ur pouka. V preteklosti je bila storjena velika napaka, ker ni bilo zgrajenega primerjnega objekta za šolo.

Navzoči so se strinjali, da odnos najvišjih forumov do telesne vzgoje ni nikjer tako mačehovski kot prav na Jesenicah. Zar se tudi tega posveta niso udeležili, čeprav so bili vabljeni, in bi lahko marsikaj povedali.

Prav zaradi problemov, ki jih je čutiti v odnosu do telesne kulture si bo občinska športna zveza prizadevala, da bi ta točka prišla na dnevni red zasedanja skupščine občine. Najvišji forum naj se izjasni, kakšna in koliko naj bo telesne kulture, ker se s tem odmerjajo tudi sredstva. Na Jesenicah je razvita telesna vzgoja in tekmovalni šport, ni pa urejeno sistemsko financiranje telesne vzgoje. Ni s predpisi zagotovljene sredstev in so le-ta odvisna od subjektivnih faktorjev. Problem, da ŽIC in druge šole nimajo objekta, izhaja iz tega, da tudi ni urbanistične načrte, ki bi to urejali. V občini so le stari objekti, ki pa zahtevajo sredstva.

Zato si morajo športni delevci prizadevati, da bi se za

Titovim domom zgradil športni prostor, ki bi lahko služil vsem jeseniškim šolam, saj je prav v centru in tudi za rekreacijo. Z zgraditvijo takega objekta bi rešili problem vsega športa.

Dejavnost zunaj šole je potrebna, ker šolska telesna vzgoja ne more dati mladini vsega tistega, kar bi moral. Po programu zanjo si dovolj ur. Prav pri ŠSD naj bi se ta aktivnost nadoknadi, da bi se mladina dodatno aktivno usmerjala. Ne gre toliko za kvaliteto kot za množičnost. ŠSD naj bi vključevala predvsem tiste, ki niso včlanjeni v klube.

Slab položaj ŠSD je posledica globljih vzrokov — neurejeno vprašanje šolske te-

lesne vzgoje z vseh vidikov kot so: učni predmetnik, vrednotenje telesne vzgoje, kadri, objekti in financiranje. Reševati je treba odnos telesne vzgoje med tekmovalnim in množičnim športom, vse šole pa morajo najprej dobiti pogoje za redno telesno vzgojo. Zadostnega zanimanja za ŠSD pa tudi ni od vodstev šol.

Ob koncu posveta so se dogovorili, da bodo ustanovili liga sistem tekmovanja v tistih panogah, kjer so za to pogoj. Dogovorili so se tudi ali bodo za dan mladosti organizirali množični nastop vseh šol ali ne.

Ustanovljen je bil tudi strokovni aktiv profesorjev in učiteljev telesne vzgoje, ki bo pripravil načrt dela za tekoče obdobje, za daljše obdobje pa študije in zamisli, kako naj se delo zastavlja v bodoče.

Z. Felc

V Žirovnici imajo težave

Na skupnem sestanku UO TVD Partizan iz Žirovnice in krajevnih družbeno-političnih organizacij so ugotovili, da v Žirovnici ni več takšne vreme za osnovno telesno vzgojo kot je bila pred leti. Dom TVD Partizan je vedno v slabšem stanju. Delen vrok za takšno stanje glede vzdrževanja pa je pripisati vedno manjšim sredstvom, ki jih dobi Partizan od občinske zvezze za telesno kulturo Jesenice. Lani so prejeli za namensko vzdrževanje doma 8500 N dinarjev, letos pa je društvo dobilo le 1000 N dinarjev za osnovno dejavnost, niti dinarja pa za vzdrževanje doma. »Ce ne bo streha popravljena pred prvim snegom, bodo spomladji (ali pa še prej) odpadli večji ali manjši deli zunanjih zidov, smo slišali na omenjenem sestanku.

Težave so tudi s kadri. Ing. Legat in predsednik društva Baloh ne bosta več vodila TVD Partizan, kjer sta se posvetila delu kot voditelja področne planške skakalne šole v Žirovnici. V tej šoli je namreč okoli 40 mladincev in pionirjev.

J. Vidic

sem prepričan, da se bomo s pomočjo starejših igralcev dobro uvrstili tudi v bližnjih tekma za evropski in alpski pokal. D. Humer

Mednarodna hokejska tekma

Jesenice : Praga 6 : 4

Prvo hokejsko tekmo v novi sezoni so večkrat državni prvaki — Jesenčani odigrali na domaćem lednu proteklo soboto na Jesenicah in tem odprli uradno sezono 1968/69. V prijateljskem mednarodnem srečanju so premagali reprezentanco Prage 6:4 (1:0, 4:0, 1:4). O tej tekmi nam je igralec Jesenice Tomaž Košir dejal naslednje:

»Tekma s Prago nam je kobilila le kot priprava za pomembnejša mednarodna srečanja, ki nas čakajo v prihodnjih dneh. Trener je preizkusil tudi rezervnega vratarja, kateremu pa se pozna, da je še začetek sezone. Rezultat ne ustrezata poteku tekme. Menim, da smo še vedno po kvaliteti najboljše jugoslovansko moštvo in, da bomo z borbeno igro tudi v novi sezoni osvojili naslov državnega prvaka. Kljub določenim objektivnim okoliščinam

Tomaž Košir

Začetek hokejske sezone

Kranjska gora : Yverdon 3 : 3

Pred dnevi so tudi Jesenice doble ledeno ploskev in zaradi tega so se začela že prva tekmovalja. Kranjska gora je igrala neodločeno s švicarskim moštvom Yverdon 3:3 (3:2, 0:1, 0:0). Po tekmi je trener kranjskogorskega moštva Dušan Brun izjavil:

»Glede na to, da smo pomladili ekipo in da smo še trikrat trenirali na ledu, sem z rezultatom tekme zadovoljen. Fantom se pozna, da imajo še premalo drsanja pa tudi v končnih fazah še niso uigrani.« D. Humer

Gorenjska rokometna liga

Veterani neporaženi

V zadnjem kolu gorenjske rokometne lige so bili doseženi naslednji rezultati: Veterani : Kranjska gora 48:15 (17:7), Jesenice : Kamnik 28:37 (15:19), Zabnica : Selca 22:25 (11:11), Tržič B : Škofja Loka 19:15 (14:6), Kravavec : Kranj B 0:5 w. o., za ostala tekma Škofja Loka : Jesenice 21:19 (15:5).

Lestvica:

Veterani	7	7	0	171:109	14	
Kamnik	7	5	1	232:192	11	
Selca	7	5	0	2	179:123	10
Šk. Loka	7	3	2	2	151:130	8
Kr. gora	7	3	0	4	123:174	6
Zabnica	7	2	1	4	102:107	5
Jesenice (-1)	7	1	0	6	93:123	1
Kravavec (-2)	7	0	0	7	56:170	-2

izven konkurence:

Tržič B	9	5	0	4	243:186	10
Kranj B	9	3	0	6	149:149	6

P. Didić

Posredujemo prodajo karamboliranega osebnega avtomobila

ZASTAVA 750

Isto izdelave 1963, prevoženih 50.000 km.

Začetna cena 3.800,00 N din

Ogled vozila je možen vsak dan od 10. do 13. ure pri Zavarovalnici »SAVA« PE Kranj.

Pismene ponudbe sprejemamo do 6/II-1968 do 12. ure v sprejemni pisarni s kavcijo 10 % od izklicne cene.

ZAVAROVALNICA »SAVA« PE KRAJN

Šport v kratkem

• Nogomet — V republiških ligah so gorenjski predstavniki v nedeljo dosegli naslednje rezultate. Triglav : Rudar 1:2 (1:1), Kamnik : Zagorje 0:3 (0:2), Litija : Kranj 0:0, LTH : Tolmin 3:0 (0:0).

• Rokomet — V moški republiški ligi je Tržič premagal Rudarja iz Trbovljah 12:10 (6:6), v ženski ligi pa sta gorenjska predstavnika igrala takole: Piran : Selca 7:11 (3:4), Koper : Kranj 13:15 (7:8). Torej popoln uspeh gorenjskih predstavnikov v republiški ligi.

• Košarka — Na kvalifikacijskem tekmovalju za vstop v zvezno žensko košarkarsko ligo, ki je bilo pred dnevi v Banjaluku, Jesenčanke niso uspale, da bi se uvrstile v družbo najboljših košarkarskih ekip v Jugoslaviji. Na turnirju štirih ekip so dosegli zadnje mesto brez zmag.

• Namizni tenis — Na republiškem turnirju za mladince in mladinke, ki sta bila v Ljubljani in Lendavi, gorenjski predstavniki niso imeli kakšega posebnega uspeha. Najbolje se je uvrstila Kranjčanka Jakopinova, ki je zasedla šesto mesto.

Očiščene in zmrznjene morske ribe

v prodajalnah

Živila

Kranj

Od 2. novembra novo za naše kupce

Za ženske:

Nogavice iz perlona, gladke 1 par
 Nogavice iz perlona, mrežaste, zanke stabilne
 Naborne nogavice, transparentne
 Slip, čisti bombaž, rebrasti vzorec, tesno prijemačo se noge
 Hlačke, čisti bombaž, rebrasti vzorec, s hlačnicami
 Srajce, čisti bombaž, rebrasti vzorec z naramnicami
 Spodnja obleka, najlon, s čipkastim obšivom
 TRIUMPF — perilo — SET, modrček, hlačke s steznikom, spodnja obleka
 Spalna srajca, keper-barhant, pisana
 Haljasti predpasniki, bombaž, barvni tisk, 2 žepa
 Dralon — puli, brezrokaven z modnimi progami
 Dralon — puli, s kratkimi rokavi, visoko zaprt, v vseh barvah
 Dralon puli, z dolgimi rokavi, visoko zaprt, v modnih barvah
 Domača halja iz perlona, prešivana, modne barve in fazone
 Blusa iz batista, bela, z dolgimi rokavi, s stojecim ovratnikom, robčki in nežnimi čipkami
 Blusa iz flanele, turški vzorec, v raznih barvah

S 5,80 8,90 9,80 6,80 9,80 12,80 15,80 48.— 39.— 39.— 49.— 55.— 138.— 75.— 39.—

Anorak (vetrični jopič) — perlona, vatriani z diolenom, s prikrojenjo kapuco, žepi na zadrgo, rokavi s pletenim patentom, v mnogih barvah. Velikost 2—14, od
 Deški pulover, V-izrez, čista volna, velikost 4—16, od
 Pulover s svitkastim ovratnikom iz I-a bombaža, v mnogih barvah, velikost 2—14, od
 Pulover z dolgimi rokavi, iz perlona-pliša, v mnogih barvah, čiščenje lahko, velikost 4—14, od
 Deklinski pulover, dolgi rokavi, iz 100% čiste volne, z efektним ovratnim zaključkom, bel, velikost 2—12 od
 Deške spodnje hlače, dolge ali deške majice z dolgimi rokavi, I-a macco, bele. Velikost 32—40 od
 Kombinacija hlačk z nogavicami za deklice, iz čiste volne v raznih barvah. Velikost 1—8 od
 Garnitura za deklice, iz I-a bombaža, majica na zaponke in hlačke s hlačnicami. Velikost 2—16 od
 Otroška pižama iz I-a bombaža, zgornji del vzorčast, hlače enobarvne, v raznih barvah. Velikost 2—12 od
 Pižama za majhne otroke, v celoti, na zadrgo, vzorčasta iz I-a bombaža, kosmačena. V vseh velikostih od
 Flanelasta odeja za dojenčke, v mnogih raznih barvah in vzorcih
 Plenice, 65 × 65 cm, neobrobljene, iz čistega bombažnega drobirja, se s kuhanjem ne pokvarijo
 Otroški rokavci, nabornica, enobarvni
 Otroški rokavci, bombaž, pisano karirani ali enobarvni, iz sukanca. Velikost 3—12 od

S 88.— 45.— 14.— 26.— 40.— 15.— 18.— 18.— 32.— 38.— 15,80 5,50 9,80 10,80

Za otroke:

Zivotec iz kožuhovine, znotraj kosmačen 35.—
 Hlače, dolge in životec, dolgi rokavi, Interlook-kockasto, iz čistega bombaža, znotraj kosmačeno hlače životec 35.— 29.—
 Slip ali životec, dvojnoredaste kvalitete, dobre bombaževinaste niti, elastično 9,80
 Pižama iz flanele, lep progasti vzorec 78.—
 Pulover z V-izrezom, volna ojačena z najlonom 98.—
 Srajca iz perlona, dobra sintetična tkanina, ovratnik ojačen 48.—
 Flanelasta srajca, iz drobnovzorčaste bombažne flanele, z zavijanimi ovratnikom 58.—
 Sportna srajca s črnim črtkastim vstavkom in prsnim žepom, modni karo vzorec, prvovrstna bombažna flanela 79.—
 Trevira-kravate v različnih vzorcih, pralne 15.—
 Kratke nogavice, čisti bombaž, z ojačanjem 6,80
 Dokolenke, čisti bombaž, enobarvne in vzorčaste 14,80
 Kratke nogavice, ČISTA VOLNA, pete in prsti pojačeni 19,50

Oddelek je darilo za naše stranke ob 30-letnici obstoja Warmutha

Kaj je posebni oddelek Warmutha?

Oddelek, ki ga za vas opremljajo naši strokovnjaki
 Oddelek, kjer so vam na voljo vrhunski izdelki po resnično nizkih cenah
 Oddelek, kjer je izredna ponudba v najboljši kakovosti
 Oddelek, v katerem vam prav gotovo pomagamo prihraniti šilinge
 Oddelek, kjer se sami lahko prepričate, kako naglo se menjavajo ponudbe

Za moške:

S 35.— 29.— 9,80 78.— 98.— 48.— 58.— 79.— 15.— 14,80 19,50

1 BEGRIFF

WARMUTH
VILLACH - FELDkirchen - LIEben - BECK

Bietet mehr!